

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 30 ГРУДНЯ 2017 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№247 (6116)

СИЛА ДУХУ

Повний кавалер ордена «За мужність» Сергій Фролов не лише здійснив дитячу мрію, а й прославив Україну на весь світ

ФРОНТОВИЙ ЩОДЕННИК

За 14 кілометрів від окупованого Луганська, в так званій сірій зоні, живуть, працюють, захищають свою землю від ворога мирні люди мирного міста

ПРИФРОНТОВІ ІСТОРІЇ

Ми навіть минулої важкої зими на Новий рік не залишилися без власної зеленої красуні

ЧАС СОБАКИ

На блокпостах Луганщини несуть службу разом з людьми чотирилапі копи з різних регіонів

4

5

6

7

Дорогі українці!

Від імені Уряду та від себе особисто вітаю з Новим роком та Різдовм Христовим!

Минулий рік видався непростим, але плідним для нашої країни. Соціально-економічна політика Уряду була спрямована на покращення матеріального становища наших громадян, інтенсивне запровадження структурних реформ, стабілізацію банківської та фінансової системи, зміцнення обороно-

здатності країни, модернізацію Збройних сил, посилення енергетичної безпеки країни, нарощування експортного потенціалу української економіки та товаровиробництва, стимулювання підприємництва та агропромислового комплексу.

У році, що минає, Україна здійснила значні кроки у процесі євроінтеграції. Почав діяти безвізовий режим з Європейським Союзом. Завдяки угодам про асоціацію з ЄС та зону вільної торгівлі з Канадою Україна зможе і в подальшому нарощувати свою присутність на зовнішніх ринках та здійснювати тіснішу економічну інтеграцію до західного економічного простору. Також інтенсивно розвивались наші відносини з НАТО, в ході яких Україна поставила собі досить амбітне, але цілком здійсненне завдання: перейти до 2020 року на базові стандарти Альянсу.

Ми прийняли рішення щодо багатьох соціальних перетворень: продовжили курс на під-

вищення мінімальних зарплат та осучаснення пенсій, завдяки чому мільйони українців отримали більші доходи за свою працю та трудові заслуги. Також дано старт медичній реформі: вже невдовзі зміниться модель фінансування системи охорони здоров'я і запрацює національна солідарна система медичного страхування. Крім того, збільшено оклади українським учителям і розпочато реформу освіти.

Водночас на якісно новий виток розвитку вийшли процеси децентралізації, що дало змогу місцевим громадам акумулювати кошти та розпоряджатися ними на власний розсуд. І сьогодні органи місцевого самоврядування здійснюють масштабне відродження наших регіонів: зміцнюють регіональну економіку, покращують благоустрій і публічний простір українських міст, модернізують системи життєзабезпечення населених пунктів, ремонтують школи, садочки, лі-

карні, заклади культури і спорту. Ще одним з пріоритетів роботи Уряду був і залишається ремонт доріг та інших елементів інфраструктури.

Особливу увагу Уряд приділяв питанням зміцнення енергетичної незалежності держави. Схвалено базовий документ енергетичної політики України на довгострокову перспективу. Запущено процес впровадження нової моделі ринку електричної енергії України. Розпочато реалізацію проекту будівництва Централізованого ядерного палива. Реалізовано пілотні проекти із заміщення дефіцитного антрацитового вугілля.

У новому році ми продовжимо важливі і глибокі перетворення в соціальній, економічній та інших сферах. Наше завдання — зробити так, щоб економічний поступ сприяв покращенню життя українців, щоб темпи розвитку економіки дозволили очікувати значних результатів не лише в середньо-

строковій, а і короткостроковій перспективі.

Дякую всім громадянам, які своїми працею і талантом, активністю та цілеспрямованістю змінюють нашу країну, вірять у її потенціал та успішний завтрашній день! Особливу подяку висловлюю нашим бійцям, які захищають Батьківщину від зовнішньої агресії. Впевнений, що спільними зусиллями українцям вдасться здійснити найсміливіші задуми, утвердити та реалізувати свій потенціал і потенціал країни.

Бажаю усім вдалого року і здійснення всіх намірів. Нехай в українських домівках завжди панує тепло та затишок, а серця сповнюються лише світлим і яскравим почуттями! Міцного здоров'я, матеріального благополуччя та мирного неба над усією Україною!

З Новим роком та Різдовм Христовим!

Прем'єр-міністр України
Володимир ГРОЙСМАН

4 820103 080053

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 3 січня 2018 року

USD 2806.7223

EUR 3349.5424

RUB 4.8703

AU 362347.85

AG 4698.45

PT 257937.78

PD 296109.20

за 100 доларів США

за 100 євро

за 10 рублів

за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Від зростання економіки залежить і темп реформ

НАМІРИ. Президент анонсує на 2018-й розвиток інфраструктури, оновлені автошляхи і вдалий старт страхової медицини

Катерина МАЦЕГОРА,
«Урядовий кур'єр»

Україна завершує 2017 рік важливими досягненнями й успіхами. Ці слова Президента звучали під час його робочої поїздки на Одещину. Він виокремив продовження підтримки України Європейським Союзом та іншими країнами в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність, запровадження країнами-членами ЄС безвізового режиму, продовження програми децентралізації, згідно з якою бюджети територіальних громад зросли увосьмеро. Не оминув увагою глава держави і початок судової реформи, роботи нового Верховного Суду, відчутну розбудову доріг у країні. А ще наша держава стала 76-ю в рейтингу Doing Business. Однак на думку Президента, цього замало. Економіка країни має зростати швидшими темпами, щоб створити можливості для реалізації інших не менш істотних змін.

Наступна тема — повернення полонених. Глава держави доручив негайно відновити переговори з РФ щодо цього питання. Під час робочої поїздки Президент говорив і про важливість для України рішення Стокгольмського арбітражу, згідно з яким задоволено вимоги НАК «Нафтогаз України» у справі проти російського «Газпрому».

Фото з сайту president.gov.ua

Дитячих будинків сімейного типу, як у родини Біленків, в Україні стає дедалі більше

Підпис під законами про початок медичної реформи Президент поставив саме на Одещині. Пацієнтам вони гарантують захист. Ідеться про перелік безкоштовних медичних послуг, які держава повністю фінансуватиме, послуги лікаря за рахунок коштів державного бюджету. «Настав час визнати, що поняття про безкоштовну медицину — міф, адже насправді вона коштує», — цитує слова Петра Порошенка департамент прес-служби АП.

Тепер головне, щоб під час розрахунку тарифів уряд і МОЗ були обережними, не порушили прав громадян, однак врегулювали бюджетні питання. Лист до КМУ надіслано. «Тре-

ба бути дуже уважними під час розрахунку тарифів з бюджетними видатками, щоб врешті-решт не опинитися в ситуації, коли «здачі нічим буде давати». Обов'язково на законодавчому рівні забезпечити гарантії, щоб ухвалений закон, який потребує копійки щоденної роботи з його реалізації, в жодному разі не погіршив стану медичної допомоги для українців, — застеріг Президент. — Очікую, що поняття «медична послуга», «пролікований випадок», «відвідування лікаря на первинному рівні» буде чітко прописано. Маю тверде переконання, що 2018-й стане вдалим роком для імплементації медичної реформи».

Президент відкрив відділення невідкладної медичної допомоги з кабінетом телеметричного консультування і діагностування в селищі Окни. Нормативна база передбачає укомплектування закладів охорони здоров'я необхідним обладнанням і стартовим набором ліків для надання первинної медичної допомоги; розвиток матеріально-технічної бази для медичного обслуговування; впровадження сучасних технологій з медичного обслуговування, зокрема з використанням телемедицини для фахового консультування лікарем за місцем проживання людини.

Опісля глава держави відвідав родину Біленків у селищі Окни. Вона у грудні 2017 року створила дитячий будинок сімейного типу. Відтепер семеро дітей житимуть у новому помешканні — Президент вручив родині сертифікат і ключі від нового житла.

Оглянув Президент і відремонтовану ділянку автодороги загального користування державного значення М-15 Одеса — Рені (у напрямку Бухареста). На трасі встановлено вагові комплекси для контролю навантаження автомобілів, щоб дороги не руйнувались і працювали тривалий час. Відремонтована ділянка завдовжки 41 кілометр характеризується високою інтенсивністю руху. Вартість ремонтних робіт становила 465,8 мільйона гри-

вень. З них державних 1,2 мільйона, а кошти від «митного експерименту» сягли 464,6 мільйона гривень.

Надвечір Петро Порошенко зустрівся з представниками Маяківської сільської об'єднаної територіальної громади, до якої завдяки децентралізації увійшли три громади: Маяківська сільська рада Біляївського району, Надлиманська сільська рада Овідіопольського та Удобенська сільська рада Білгород-Дністровського району. У межах програми популяризації здорового способу життя та забезпечення високого рівня розвитку фізичної культури та спорту в Маяках за рахунок державного, обласного й місцевого бюджетів побудовано й відкрито новий сучасний стадіон європейського зразка. Цьогоріч Маяківська ОТГ відремонтувала Будинок культури, добувала сучасний корпус початкових класів до будівлі школи; капітально відремонтувала стаціонарне приміщення сільської амбулаторії загальної практики — сімейної медицини; готова й документація на реконструкцію будівлі поліклініки та пристосування її під багатопрофільний медичний центр сімейного типу. ОТГ збудувала Свято-Преображенський храм, який у 1970-х роках було знесено. Освоюють тут німецькі інвестиції — зводять завод з переробки сільськогосподарської продукції.

Звільнені з полону герої мають відчутти: вони вдома

АКТУАЛЬНО. Люди, які пройшли катівні сепаратистів, одержать від держави всю необхідну підтримку та фінансову допомогу

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Рідні та близькі 73 українських полонених, які днями повернулися додому, нарешті мають змогу обійняти своїх синів, чоловіків, батьків. І хоч підтримка близьких дорогого варті, ці мужні люди також потребуватимуть підтримки від держави. Саме тому Прем'єр-міністр Володимир Гройсман доручив фахівцям Міністерства соціальної політики дізнатися про їхні нагальні потреби й надати всебічну допомогу.

Найближчим часом фахівці міністерства отримають точні списки звільнених з їхніми адресами. Я особисто дав доручення фахівцям на місцях, щоб представники кожного управління соціального захисту завітали до їхніх родин і вивчили всі нагальні потреби щодо соціального захисту. Звісно, ці потреби будуть різними: комусь буде потрібна медична допомога, комусь моральна й фізична реабілітація, допомога у працевлаштуванні та ще багато чого, щоб адап-

туватися до мирного життя. Усі ці потреби буде вивчено і всю необхідну допомогу буде надано, — зазначив міністр соціалістики Андрій Рева під час підсумкової прес-конференції щодо роботи міністерства у 2017 році.

Він поінформував, що підготовлено проект постанови про надання цим людям матеріальної допомоги. За пропозицією Мінсоцполітики сума може становити близько 100 тисяч гривень на особу. Посадовець уточнив: якщо до моменту потрапляння у полон людина мала роботу або перебувала на військовій службі в українській армії, час незаконного утримання її бойовиками буде зараховано: цивільним бранцям — до стажу роботи, а військовим — як учасникам бойових дій, тобто рік за три.

Монетизація пільг та субсидій

Міністр зазначив, що проведення змін у соціальній сфері, які відбулися протягом року, що минає, було зумовлено завданнями і ціля-

ми загальних економічних реформ та реформи державного управління, головна з яких — децентралізація.

Він нагадав, що у 2017 році було впроваджено монетизацію залишків за заощадженими субсидіями. 1,7 мільйона домогосподарств заощадили житлову субсидію, спрямовану на газове або електричне опалення, на суму 1 мільярд 200 мільйонів гривень. І до кінця року кожна родина, яка економно використовувала цю державну допомогу, отримає виплати у повному обсязі.

У наступному році ми плануємо перейти на монетизацію пільг житлово-комунальних послуг. Орієнтовно це може відбутися з 1 липня 2018-го, — поінформував очільник Мінсоцполітики.

За його словами, якщо експеримент з монетизацією пільг на житлово-комунальні послуги буде успішним, його поширять на інші види державних допомог. Нині фахівці міністерства працюють над розробленням постанови Кабмі-

ну щодо монетизації пільг на проїзд.

Міністр повідомив, що уряд планує внести зміни до порядку призначення субсидій для переселенців і надати їм змогу отримувати цю державну допомогу за декларацією про доходи без прописки і без договору оренди.

Осучаснення пенсій триватиме

Одним із значних досягнень року, що минув, Андрій Рева назвав запровадження пенсійної реформи та осучаснення виплат літнім людям, яке відбулося у жовтні. За його словами, в середньому ці виплати зросли на понад 500 гривень.

Запровадила пенсійна реформа і збільшення необхідного стажу для виходу на пенсію. Із 1 січня 2018 року права виходу на заслуженний відпочинок набувають українці, яким виповнилося 60 років і які мають страховий стаж не менш як 25 років.

Тимчасову державну соціальну допомогу призначатимуть особам, які не працюють, що досягли встановленого пенсійного віку, мають страховий стаж не менш як 15 років, але не набули права на пенсійну виплату, — на період до набуття права на пенсію за віком у розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Таких, за словами міністра, в наступному році очікується близько 100 тисяч осіб, яких, попри нестачу стажу, держава не залишить без підтримки.

Відповідаючи на запитання журналіста «УК», він наголосив, що пенсійна реформа — процес, який не зупиняється. Отже, найближчим часом заплановано відновити соціальну справедливість для тих, хто офіційно та чесно працював багато років, але отримували малі зарплати. Це, наприклад, працівники сільського господарства, які свого часу важко працювали навіть не за зарплату, а за трудові, а також учителі, лікарі, вихователі в дитячих садках, багато із яких віддали цій роботі по 30 і біль-

ше років, але за несправедливої радянської системи оплати праці заробляли мізер. Тому й після осучаснення пенсій їхня доплата була малою. Таку несправедливість обов'язково буде виправлено. Тож для цих людей буде проведено відповідне коригування виплат. Конкретні пропозиції щодо того, як і коли це має відбуватися, фахівці Мінсоцполітики найбільшичим часом планують подати до Верховної Ради.

Підсумовуючи, міністр зазначив, що у пріоритетних планах на наступний рік — осучаснення грошового та пенсійного забезпечення наших військових.

Також проведено підготовчі роботи, щоб з 1 січня 2018 року почати зміни в системі забезпечення протезно-ортопедичними засобами осіб з інвалідністю, що дасть змогу значно пришвидшити забезпечення їх засобами пересування. А для підвищення якості надання послуг громадянам наступного року в 10 містах України запрацюють сучасні центри у форматі «Прозорий офіс».

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Енергоефективність не лише домашнього масштабу

НА ЧАСІ. Завдяки програмі «теплих» кредитів за три роки в економіку України інвестовано понад 6 мільярдів гривень

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Як відомо, у платіжках за житлово-комунальні послуги найбільшу частку становить вартість опалення. Однак останні кілька років українці отримали можливість з державною допомогою істотно зменшити витрати на тепло, і багато хто вже скористався таким шансом. Ідеться про програму «теплих» кредитів, за якою перший крок до економії сімейних коштів — відшкодування частини взятого та енергоощадні заходи кредиту, а другий — те, що люди надалі менше платять за тепло.

Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України Сергій Савчук під час презентації у четвер у Будинку уряду досягнень України у царині енергоефективності й відновлюваної енергетики за 2017 рік назвав програму «теплих» кредитів однією з успішних ініціатив, яка позитивно впливає на економічні процеси в Україні та яку успішно реалізовує агентство.

За словами голови Держенергоефективності, із 2014 року — а саме тоді запроваджено програму — майже 400 тисяч родин утеплюли помешкання, застосували інші енергоефективні заходи у домівках. Відшкодування з держбюджету за цей час становило майже 2 мільярди гривень. До державної підтримки «теплих»

кредитів долучилася й місцева влада, і частка внеску місцевих бюджетів у цю справу зростає. Лише цьогогоріч, зауважив Сергій Савчук, запроваджено 156 місцевих програм здешевлення «теплих» кредитів — це вдвічі більше порівняно із 2015 роком.

Фінансування державних програм з поліпшення енергоефективності житла зросло більш ніж утричі. Якщо 2015-го було вкладено 34 мільйони гривень, то цього року — 115 мільйонів. Збільшилися й ком-

пект подолання енергетичної залежності країни. Ще один — те, що Держенергоефективності впроваджує енергоефективні заходи у бюджетній сфері. Зокрема цього року законодавчо забезпечено можливість проведення ЕСКО-тендерів через систему ProZorro. У 2107 році оголошено 180 ЕСКО-тендерів у 19 містах. А в новому році заплановано укласти майже 250 ЕСКО-договорів у бюджетній сфері.

Сергій Савчук розповів і про роботу запровадженої

мільйона гривень. У Коростені Житомирської області — 3 мільйони. Але тільки тому, що це місто менше за розмірами і кількістю населення, ніж обласний центр, можна сказати, що результати енергомоніторингу виявилися суттєвішими.

Звичайно ж, чималу роль у забезпеченні ефективних реформ у сфері енергоефективності та відновлюваної енергетики зіграло те, що цьогогоріч Верховна Рада ухвалила відповідні закони. А ще те, що Україна приєдналася до Статуту Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії (IRENA), що, як пояснив Сергій Савчук, дасть змогу подавати заявки до Абудабійського фонду розвитку на отримання пільгових кредитів на проекти з відновлюваної енергетики під 1—2 % терміном до 20 років, включаючи 5-річний пільговий період, за умови співфінансування 50/50. Окрім цього, участь в IRENA дасть змогу бути на міжнародній арені серед гравців ринку відновлюваної енергетики.

Пріоритетом роботи Держенергоефективності у цьому році його очільник назвав стимулювання впровадження проектів чистої енергетики, утеплення та залучення інвестицій для їх реалізації. Ці та інші кроки надають можливість побачити, що Україна рухається до головної мети — забезпечення енергонезалежності країни.

Держенергоефективності також впроваджує енергоефективні заходи у бюджетній сфері. Зокрема цього року законодавчо забезпечено можливість проведення ЕСКО-тендерів через систему ProZorro. У 2107 році оголошено 180 ЕСКО-тендерів у 19 містах.

пенсації: у 2015 році з місцевих бюджетів відшкодовано 14 мільйонів гривень, а цьогогоріч — 57 мільйонів, що учетверо більше, підкреслив Сергій Савчук. Тож не дивно, що люди дедалі більше цікавляться «теплыми» кредитами й дедалі активніше їх беруть. Завдяки цій програмі за три роки українські родини разом з урядом інвестували в економіку держави понад 6 мільярдів гривень.

Програма «теплих» кредитів — це лише один ас-

цьогогоріч системи енергоменеджменту в бюджетній сфері. Для успішної реалізації цієї ініціативи Кабмін затвердив план заходів, уже укладено 42 меморандуми про співпрацю з місцевими органами влади у цьому напрямі, 93 міста та 9 областей впровадили щоденний енергомоніторинг.

Уже можна говорити про підсумки цієї роботи. У бюджетних закладах Житомира за рік заощаджено 4,4

Середня платня починає тішити

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ГРОШІ. Середня заробітна плата в Україні в листопаді становила 7479 гривень, що в 2,3 раза більше від законодавчо встановленої мінімальної й на 38,3% перевищує аналогічний показник листопада 2016 року.

Згідно з даними Державної служби статистики, в розрізі видів економічної діяльності зарплати вищі від середньої в листопаді зафіксовано у

промисловості (8169 гривень), оптовій та роздрібній торгівлі (8082), в транспорті (в середньому 8023 гривні, в авіаційному транспорті — 30 390), галузі ІТ (13 044), фінансовій і страховій діяльності (13 164), в науці (10 378), у галузі оборони (10 887 гривень). Середні зарплати в освіті та медицині становлять 5859 гривень та 5101 відповідно.

У промисловому розрізі найбільші зарплати в листопаді отримували працівники видобувної та фармацевтичної

галузей, металурги й виробники комп'ютерної та оптичної продукції.

У регіональному рейтингу найбільші зарплати в листопаді отримували жителі Києва — в середньому 11 643 гривні.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман поставив завдання довести показник середньої зарплати за підсумками 2018 року до 10 тисяч. Досягнення мети сприятиме загальне зростання економіки, зниження безробіття й детінізація зайнятості.

Чому закон не скрізь працює?

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ОСВІТА. Створення дієвих механізмів моніторингу дотримання мовного режиму в навчальних закладах та імplementaції відповідних норм нового закону про освіту були в центрі уваги наради з питань забезпечення здійснення освітнього процесу державною мовою. Нарада від-

булася під головуванням віцепрем'єр-міністра В'ячеслава Кириленка за участі міністра освіти і науки Лілії Гриневич, представників МОЗ, Мінмолдспорту, Мінкультури та громадських організацій.

Проаналізовано реалізацію державної мовної політики в галузі освіти й висловлено стурбованість проблемами з недотриманням Закону «Про освіту», зокрема що-

до мови освітнього процесу в деяких вищих навчальних закладах, мистецьких і спортивних школах.

В'ячеслав Кириленко доручив напрацювати проекти відповідних рішень для забезпечення освітнього процесу державною мовою (зокрема розглядають можливість запровадження «гарячої лінії» для повідомлень про недотримання мовних норм Закону Укра-

їни «Про освіту» під час навчального процесу, розроблення критеріїв оцінки дотримання мовного законодавства під час перевірок Державною службою з питань якості освіти та інші пропозиції). В'ячеслав Кириленко запевнив, що вирішення цього питання й надалі обговорюватимуть спільно з громадськістю, повідомляє служба віцепрем'єр-міністра.

ПРОШУ СЛОВА!

«Гоп-дог»?

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Із наближенням року Жовтого Земляного Собаки за східним календарем значно більшає охочих розповісти про свої симпатії до цих чудових чотирилапих друзів. А своєрідним хітом серед таких висловлювань стає класична фраза: «Що більше пізнаю людей, то більше мені подобаються собаки». Із цим важко не погодитися. Водночас ризикну поділитися і власними спостереженнями: що більше пізнаю собак, то менше подобаються люди. Точніше, навіть не самі вони, а запозичені ними найнегативніші суто собачі риси. І саме тому для окремої частини Донбасу й для всієї України настає вже п'ятий собачий рік. Бо маємо дуже промовисті нинішні реалії й факти собачої поведінки представників роду людського.

Як зазвичай кажуть про собаку, який постійно і без причини дзвякотить, валує, гавкає? Бреше! Відповідно до етимології цього слова, колись так відгукувалися на псів, які не вгамовуються, і на людей, котрі навіть якщо й не обманюють, то верзуть щось пустопорожнє і взагалі патякають ні про що. Погодьтеся, це трохи нагадує ранню риторику лідера Кремля, який досить часто дозволяв собі висловлюватися про нашу державність, давню і сучасну історію України так, немов він не поважний керівник сусідньої країни, а примітивний банальний гопник із підвороття. І цей цинічний і брутальний посил став тільки прелюдією потворної дезінформаційної війни.

Адже невдовзі потужна російська пропагандистська машина почала невтомно вивергати на нашу адресу лавини брехні, інсинуацій, різноманітних нісенітниць і дурниць. Одне слово, якщо порівнювати з невинними у цьому сенсі псами, то сказати чотирилапому другові: «Не брешли!» — це кровна образа для всього симпатичного собачого племені.

До речі, свого часу дуже скомпрометував песиків представник російського телеканалу Лайф Ньюз, який під час чергових перемовин у Мінську голосно загавкав на українську журналістку. Отож оте «Гав-гав!» дало всім чітко зрозуміти, з ким нам насправді доводиться мати справу.

А далі — більше. Запитайте знайомих донеччан, які пережили в місті весну 2014 року: кого їм нагадували російські «туристи» та місцеві проросійські прихильники примарної «Новоросії»? Згоден, існує чимало епітетів, частину яких у ЗМІ повторити не вдасться. Проте половина з опитаних точно порівняє їх зі злими собаками. А ще точніше, зі звірами, які отримали команду: «Взяти!», зірвалися з ланцюгів і, вишкіривши зуби, накиннулися на всіх, хто мав сміливість вийти на мітинг під українськими прапорами й символікою. А деякі двоногі учасники розправки мали вигляд копій скажених тварин, котрих варто було карати просто на місці злочину.

Але хто це зробить? Оснащені присягою, відповідною захисною амуніцією та зброєю, місцеві «правоохоронці» теж тоді нагадували псів. Але таких, які залякли на місці, бо здебільшого непоручно і пригнічено стоять, немов мокрі собаки під дощем. А трохи перегода враз дружно заметляли хвостами біля носіїв «русской весни» і взялися їм служити. І то не всі. Бо настав час, коли ці зрадники чимось не влаштували «нових господарів» і, потрапивши на підвал, голосно завили від розчарування і горя, немов побиті пси.

Щоправда, якщо йдеться про сумнозвісні події, то собачі порівняння недоречні. Називати так нелюдів, які з реактивних «Градів» та інших зразків потужної зброї гатять по мирних населених пунктах, зовсім некоректно стосовно братів менших. Трагічний досвід у Чечні, Грузії, а тепер ще й в Україні, показує: на таке варварство здатні лише ті, хто вперто вважає себе «старшим братом». Іноді навіть слів бракує, щоб назвати це жахіття.

Одне з підходящих висловлювань підказала знавісна сусідська пропаганда. Цинічно називаючи розв'язані ними бойові дії на Донбасі «громадянською війною», рупори Кремля цього разу пропонують не стовідсоткову брехню. Принаймні, у дечому вони мають рацію. Бо як офіційно прийнято називати засуджених? Громадянами. А таких громадян росіян і місцевих персон, які потрапили до «ополчення» просто з-за ґрат, тут стільки, що коли їх почати складати на купи, вони будуть більшими і вищими за місцеві терикони. А тих, за ким за все скоєне ними в'язниці вже майже цілу п'ятирічку плачуть, ще більше.

І наостанок жменька дитячих спогадів. У дворі діда Ілька, батька моєї мами, бігав рудий пес Пірат, припнутий до довгого металевого дроту, що тягнувся вздовж густих кущів смородини. Пірат був нівроку охоронцем, бо часто подавав голос, реагуючи на всіх, хто наближався до хвіртки. А дід, коли бував трохи напідпитку, нервувався і ще голосніше заспокоював пса, гукаючи: «Не гавкай! Сюди ніякий чорт не прийде. А хто прийде, то всі друзззя!»

Ця фраза стала крилатою, і її на нашому кутку часто іронічно використовували й інші односельці, звертаючись до своїх Рябків, Шарків, Жучків чи Букетів. Бо хати і подвір'я були навстіж відчинені для сусідів і друзів. І ніхто тоді навіть уявити не міг, що минуть роки і на наше державне подвір'я увірвуться сусіди й «друзззя», які запозичили найгірші собачі риси і якості. А внуків і правнуків діда, який колись, будучи кулеметником, воював із нацистами, а після контузії потрапив до німецького концтабору, сусідські «гопдоги» підло обстріхуватимуть і цинічно зватимуть «фашистами», переслідуючи і нещадно караючи тільки за те, що вони українці.

СЛАВА УКРАЇНИ!

«Він найбільше мріяв про рукавички воротаря»

СИЛА ДУХУ. Повний кавалер ордена «За мужність» Сергій Фролов не лише здійснив дитячу мрію, а й прославив Україну на весь світ

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

У цій звичайній рівненській хрущовці мама дбайливо зберігає незвичайні трофеї: медалі, кубки, подяки, які звідусюди привозить її син — воротар дефлімпійської збірної України й тепер уже повний кавалер ордена «За мужність» Сергій Фролов. Указ про нагородження орденом «За мужність» І ступеня Президент Петро Порошенко підписав у вересні, щойно українська збірна привезла «срібло» з Дефлімпійських ігор у Туреччині.

Дворові університети

Мама гордає сторінки власної пам'яті, а я слухаю й дивуюся і силі духу Сергія, й неймовірній витримці та волі жінки, яка цілком присвятила себе йому — єдиному синові. А на думку приходить оте Кобзареве: «І буде син, і буде мати, і будуть люди на землі».

У неповних півроку Сергійко занедужав: підхопив інфекцію. Молоді батьки робили все так, як радили лікарі. Та хвороба дала ускладнення. Коли мама й тато кликали сина, що підростав, він не реагував на своє ім'я. І пильно придивлявся до їхніх губ, намагаючись прочитати те, що вони кажуть. Та медики вперто встановлювали діагноз «затримка мовленнєвого розвитку» — з ким, заспокоювали, не буває? А коли нарешті розчули глухоту, помінити щось було вже пізно.

«Серьо-о-ня-я!» — кричали однокласники під вікном квартири Фролових на першому поверсі, але він не відгукнувся. І тоді хлопці голосно сміялися: дитинство, виявляється, теж буває жорстоким! Батьки разом із сином пройшли че-

рез ту жорстокість, але не збайдужіли серцями.

Вхопивши футбольного м'яча, з яким не розлучався навіть уві сні, Сергійко біг на невеличке поле. І в нього, здається, виростили крила, коли ставав на ворота.

— Ось його перший майданчик, який я щоразу бачила з вікна, — показує мама затигнутий зимовою памороззю простір. — Приблизьно, було, розчервонілий, щасливий: я, каже, жодного м'яча не пропустив! Хочу бути футболістом!

— Синочку, та хіба ж тим футболем на життя заробиш? — бідкалися батьки. І дедалі частіше картали себе: як він дасть собі раду в цьому шаленому житті, коли нас не стане?

На тренування мчав як на свято!

У 13 Сергій наполегливо попросив маму: «Заведи мене до дитячо-юнацької школи «Верес»! Прийшли. «Але ж він у нас майже зовсім не чує», — одразу розкрила правду тренерів Рима Сергіївна. «А нам і не треба, щоб чув — аби на м'яч реагував», — почула у відповідь, і в глибині душі зажеврила надія: взявши, та ще й до звичайних дітей у команду!

Сергій тоді неначе на світ народився: на кожне тренування мчав як на свято! А тільки випадала вільна хвилинка, малював комбінації, як ловити м'яч, якою може бути його траєкторія, на який бік падає воротареві. Мама досі дбайливо зберігає ті малюнки: наче місточки, що назавжди пов'язують її з сином. А ще — вирізки з газет і журналів з його улюбленими футболістами, плакати з футбольними командами. Найзаповітнішою ж мрією хлопця були шкіряні рукавички воротаря, але батьки не могли дозволити собі їх купити. Мама змушена була звільнитися з роботи в бібліотеці,

Сергій Фролов, попри вади слуху, впевнено почувався на футбольному полі

щоб опікуватися сином, тож заробляв лише тато.

— Одного разу під самісінський новий рік Сергій розповів мені свій сон: я, каже, бачив себе на великому футбольному полі, а потім — на п'єдесталі, й мені всі люди аплодували. Звісно ж, я не надала цьому значення, — пригадує Рима Сергіївна.

У вищій футбольній лізі

Проте сон виявився віщим. У юнацькому «Вересі» Сергія помітили як воротаря. А згодом він прийшов до рівненського Інваспорту й став кандидатом, а через два роки, 2006-го, — гравцем дефлімпійської збірної України з футболу. Почався новий професійний етап

його футбольної кар'єри: чемпіонати України, Європи, світу, виснажливі тренування.

І нарешті — омріяна перша Дефлімпіада! Тоді, 2009-го, українська команда привезла додому «золото». Так Сергій довів і батькам, і нашішківатим однокласникам: футболем можна прославитися і заробляти на життя — тільки треба цілком присвятити себе йому.

Далі — «срібло» на Дефлімпіаді-2013. І винагорода від міської влади — однокімнатна квартира. І знову «срібло» в Туреччині влітку 2017-го, яке воістину має для нього вагу золота. Судіть самі: три — нуль на нашу користь у грі з аргентинцями. Далі матчі з двома найсильнішими супер-

Фото надане автором

никами — Росією й Туреччиною. Зігравши внічию, українці виграють у росіян за пенальті. І знову нічия з Туреччиною. Хто ж отримає заповітне «золото»? На жаль, цього разу в пенальті наші поступилися й привезли в Україну «срібло».

...У скромному приміщенні Інваспорту, що в самісінському центрі Рівного, Сергій знову наполегливо тренується. Каже, що не має права набрати жодного кілограма (хоч йому це, здається, зовсім не загрожує) — треба тримати форму.

— Наш Сергій рук не опускає і носа не задирає, — так влучно сказав про Фролова керівник рівненського Інваспорту Андрій Демчук. — Ми його неодмінно ставимо за приклад молоді, яка приходить до нас. Ці хлопці хочуть спочатку потрапити у збірну України на зарплату, а вже потім, мовляв, посилено працюватимемо. Сергій же і нині, у 30, працює не менше, ніж 10 років тому. Щодня — крос по 15 кілометрів, тричі на тиждень — плавання, а ще — тренажерний зал і, звісно ж, футбол. Нічого не забув?

І тренер, і друг

— Додайте ще збалансоване харчування: риба, телятина, індичатина, овочі й багато води, — долучається до розмови тренер Сергія, колишній воротар рівненського «Вереса» Андрій Сікальський.

Він лише на рік старший за Сергія. До речі, обоє — вихованці ДЮСШ «Верес», частенько грали на полі в різних командах. А далі доля повела кожного власною стежиною. І треба ж так статися: успішний воротар Андрій Сікальський на піку кар'єри зазнав травми і в 27 втратив частину ноги. Крок за кроком учився жити з протезом: той, хто не знає, тепер нічого не

помітить. Аж тут звільнилося місце тренера з футболу в Інваспорті, й долі двох воротарів знову перетнулися.

Тож вони розуміють один одного, здається, навіть без слів. Хоча... Сергій уловлює по губах, що каже тренер. Андрій же зауважує, що в роботі зі спортсменами з вадами слуху дуже допомагають смартфони, а ще він майже освоїв мову жестів. І здобуває другу вищу освіту на факультеті спортивної реабілітації. До речі, Сергій Фролов свого часу в тому самому вищій опанував спеціалізацію «фізичне виховання». Ось так і крокують у житті тренер і спортсмен, а за великим рахунком, двоє добрих друзів. Хіба знаєш, кажуть, де втрапиш, а де знайдеш?

Вони мають кумирів-воротарів: у Сергія це Петер Шмейхель, що грав за збірну Данії, в Андрія — Ікер Касільяс з «Реала» (Мадрид). В обох спортсменів підрастають сини — Ярослав та Іванко, які вже тягнуться за м'ячем, наче майбутні воротарі. А чому б і ні?

Доля сприяє наполегливим

У свій єдиний вихідний Сергій Фролов неодмінно йде до храму, дякує Господові за покровительство й просить мирного неба для рідної України. Він знає, що Всевишній чує його. Це він посприяв тому, що Сергій об'їздив півсвіту і досяг омріяного п'єдесталу, який, пригадуєте, снівся йому в дитинстві. А на зароблені важкою працею гроші титулований футболіст придбав собі вже не одні шкіряні рукавички.

Новітні мрії неодмінно здійснюються, каже Сергій Фролов. Треба тільки вміти мріяти і багато працювати над собою. А наполегливим, як бачимо, доля сприяє.

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 20 грудня 2017 р. № 1044
Київ

Про внесення змін до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505 (Офіційний вісник України, 2014 р., № 80, ст. 2271; 2015 р., № 52, ст. 1670, № 70, ст. 2312; 2017 р., № 47, ст. 1455, № 57, ст. 1683), зміни, що додаються.
Прем'єр-міністр України В. ГРОИСМАН
ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 20 грудня 2017 р. № 1044

ЗМІНИ,

що вносяться до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг

1. Друге речення абзацу чотирнадцятого пункту 5 замінити реченнями такого змісту: «У разі наявності житла, яке зруйновано або стало непридатним для проживання внаслідок проведення антитерористичної операції, розташованого в інших регіонах, ніж тимчасово окупована територія України, населені пункти, на

території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населені пункти, що розташовані на лінії зіткнення, додається копія акта обстеження технічного стану житлового приміщення (будинку, квартири) (далі — акт технічного стану), складеного комісією, утвореною районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, військово-цивільною адміністрацією, виконавчим органом сільської, селищної, міської, районної у місті (в разі утворення) ради, виконавчим органом ради об'єднаної територіальної громади, за формою згідно з додатком.».

2. Додати до Порядку додатком такого змісту:

«Додаток
до Порядку»

АКТ
обстеження технічного стану житлового приміщення
(будинку, квартири)

№ _____ 20__ р.

Комісії, що утворена відповідно до _____
(назва розпорядчого акта,

найменування місцевого органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, номер, дата) у складі:

голова Комісії _____
(посада, прізвище, ініціали)

члени Комісії: _____
(посада, прізвище, ініціали)

обстежено _____
(житлове приміщення / будинок / квартиру)

за адресою: _____

з метою визначення його/її технічного стану в присутності власника/особи, що проживає у житловому приміщенні/будинку/ квартирі

(прізвище, ім'я, по батькові) _____

що належить йому /їй/ користується житловим приміщенням /будинком/ квартирою на підставі _____
(назва документа на право власності/право користування)

На день обстеження приміщення /будинку/ квартири Комісія встановила такі пошкодження: _____

Обсяг заподіяної шкоди: _____

Висновок за результатами обстеження: _____
(зруйноване, придатне або непридатне)

для проживання тощо; із зазначенням причини зруйнування чи непридатності житлового приміщення (будинку, квартири) для проживання)

Члени Комісії:

_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)

ФРОНТОВИЙ ЩОДЕННИК

Щастя — це жити в Щасті

БУДНІ СІРОЇ ЗОНИ. За 14 кілометрів від окупованого Луганська живуть, працюють, захищають свою землю від ворога мирні люди мирного міста

Олександр КРЮЧКОВ,
Володимир ЗАЙКА (фото),
«Урядовий кур'єр»

Майже дві години в дорозі, кілька зупинок на блокпостах — і ось ми нарешті під'їхали до останнього перед містом Щастя Луганської області укріпленого контрольно-пропускного пункту з озброєною охороною. Тут несуть службу бійці 80-ї аеромобільної бригади і батальйону МВС «Луганськ-1». Автомати, бронежилети — хлопці цілодобово пильнують за тим, щоб у місто Щастя не потрапив жоден ворог.

Цей блокпост відділяє мостом через річку Сіверський Донець мир та війну. На протилежному березі розташоване село Весела Гора, яке контролюють уже сепаратисти. Як запевнив пізніше старший зміни, ситуація на блокпосту контрольована і, слава Богу, спокійна.

Доки водій маршрутки спілкується з одним із автоматників, який перевіряє паспорти пасажирів, одягаємо свої наплічники і залишаємо салон автівки, що їхатиме далі — до Станиці Луганської.

Визволили за один день

Щастя зустрічає морозним повітрям і... щитом, що стоїть трохи осторонь від блокпосту. Якийсь дотепник написав на щиті побажання для українців та незваних гостей. Вам, усміхаються вояки блокпосту, має, як тут написано, пощастити.

Робимо перше щастинське фото на пам'ять і крокуємо до «Жигулів» кольору баклажанів, яке чекає на нас обабіч траси.

Я бував у Щасті до війни, коли це невеличке провінційне містечко з населенням трохи більш як 12 тисяч осіб вважалося частиною Жовтневого району Луганська. Місто фактично нічим не вирізнялося серед подібних на сході України. Хіба що теплоелектростанцією — Луганською ТЕС, яка давала тепло не лише у домівки місцевих жителів, а й городян обласного центру.

Але в 2014 році раптом усе змінилося: у Щастя прийшло сепаратистське нещастя, яке завдало багато горя городянам. Щоправда, ненадовго. В результаті

наземної операції силами 24-го батальйону територіальної оборони «Айдар» та 8-го окремого полку спеціального призначення була проведена наступальна операція з визволення міста Щастя від бойовиків. «Айдар» тоді, як стверджують фахівці, першим з усіх підрозділів Міністерства оборони фактично з ходу і без втрат (лише четверо поранених) захопив частину Луганська, відновивши українську владу в Новоайдарському районі. Бойовики ж поклали тут 58 чоловік убитими і понад 100 пораненими.

Окрім того, під час наступальної операції були врятовані від підризу та розміновані два стратегічних мости через річку Сіверський Донець. Місто Щастя стало плацдармом для майбутнього наступу на околиці Луганська, і 15 червня від проросійських збройних формувань було визволено село Весела Гора, а 19-го — місто Металіст.

До Луганська лишалося рукою подати. Але подальшого розвитку успішній наступ, на жаль, не набув. Бойовики ж, у свою чергу, оговталися й зупинили просування наших військ...

Залітають міни і сьогодні

Про це нині жалкують особливо місцеві жителі. Бо нерішучість командирів різного рангу 2014-го дала змогу бандитам так званої ЛНР (за підтримки російського агресора) закріпитися на протилежному від Щастя березі річки Сіверський Донець і зводити періодично обстрілювати населені пункти, розміщені на підпорядкованій Україні території.

У 2014—2015 роках Щастя постійно піддавалося масованим нахабним обстрілам. З міста вихали майже 10 тисяч жителів. А ті не більш як 2,5 тисячі осіб, які залишилися, часто ховалися у підвалах.

Навіть торік Щастя було піддано потужному обстрілу зі 120-міліметрових мінометів, заборонених міжнародними угодами. Причому ворог цілив (волонтери повідомили, що працювали коригувальники вогню) виключно в цивільні об'єкти, які не мали жодного стратегічного значення: СТО, кафе, кілька приватних будинків та чотириповер-

ховий багатоквартирний житловий будинок. Від подвійного осколкового поранення після цього обстрілу загинула місцева жителька, 1985 року народження, яка працювала в Щастинській міській лікарні.

До речі, 24 листопада 2017 року Кременський районний суд Луганської області засудив до восьми років позбавлення волі жителя міста Щастя, яка упродовж 2015—2016 років збирала для проросійської терористичної організації «ЛНР» відомості про кількість, озброєння, переміщення та місця дислокації підрозділів Збройних

Військовослужбовцеві батальйону «Луганськ-1» Денису нести службу допомагає чотириліпий місський мешканець. Він завжди приходить на блокпост, коли чергує воїн

сил України в Новоайдарському районі й передавала цю інформацію представнику «розвідувального підрозділу» бойовиків. Про це журналістам розповіли нещодавно у Службі безпеки України. Зловмисницю працівники спецслужби затримали у вересні 2016 року.

Нинішнього року з-за річки теж залітали міни в Щастя.

— У червні, — розповів начальник міського відділу поліції Максим Кокшаров, — під час обстрілу міста було поранено дочку нашого дільничного інспектора та хлопчика, який ішов з нею. Але наші воїни вже навчилися давати достойну відповідь ворогові, і той надовго замовкає. У Щастя

У місті сьогодні можна зустріти вже більше усміхнених городян. Аліна та Віталій знайшли тут своє щастя

почали повертатися його жителі: офіційно в місті проживає нині 8,5 тисячі осіб, плюс 2,5 тисячі переселенців. Життя налагоджується, про що може свідчити хоча б факт створення звичайними хлопцями-робітниками рок-гурту «Щас-

п'яти автомобілів, одне згвалтування, одне хуліганство. «Кримінальну» статистику трохи зіпсували 35 обстрілів міста (вони кваліфікуються як терористичні акти). Але тут від нас мало що залежить. Одним з обстрілів було накрите вулицю Гагаріна, на якій я живу з сім'єю. Постраждали дахи та балкони сусідніх будинків.

Серед тяжких злочинів нинішнього року зафіксовано 42 крадіжки, вісім із яких не розкрито, двічі нетверезий молодик уганяв асенізаторну машину, завдав одне тілесне ушкодження. Нерозкритими лишаються шахрайства, коли до місцевих жителів телефонують незнайомці з місць позбавлення волі (на не підконтрольній Україні території) і вимагають гроші за нібито визволення сина з поліції, розв'язання кредитних проблем тощо. Ми, звичайно ж, ведемо роз'яснювальну роботу серед городян, але деякі з них усе ж таки потрапляють на гачок шахраїв.

В цілому ж можемо стверджувати, що Щастя стає декриміналізованим містом. І всі 22 працівники міського відділу поліції докладають до цього максимум зусиль. Працюємо з молоддю (у плані боротьби із вживанням наркотиків), залучаємо її до занять спортом. І в цьому нам допомагає місцева телекомпанія «Енергія», яка веде мовлення в кабельній мережі.

Ми з фотокором Володимиром Зайкою поспілкувалися зі щастинцями на вулицях міста. Настрої в людей різні: є ті, хто не дуже підтримує Україну, хто їздить у Луганськ до родичів. Але переважна більшість городян точно не хочуть жити в «ЛНР». Одна з місцевих жительок, пенсіонерка Алла Андріївна так і сказала: «Ми повинні жити лише в Україні!» А молоде подружжя Аліна та Віталій, які вийшли на вулицю з дитиною порадіти першому снігові, дякували українському війську за більш-менш спокійне мирне життя. Одружилися молодята 2017-го, і Віталій (сам киянин) переїхав жити до дружини в Щастя. Нині працює на теплової електростанції...

Дорога додому

Поверталися до Северодонецька, вже коли почало сутеніти. Знайти попутний транспорт можна було лише на блокпосту. Знайомі вояки зупинили кілька маршруток, але вільних місць у них не було. Значить, зазначив про себе, мирне життя в цій частині Луганської області відновлюється.

Зрештою нам пощастило сісти на прохідний автобус, який їхав до Харкова. Ми побажали хлопцям на блокпосту безпечної служби і вирушили у зворотню дорогу.

За пагорбом — міст через річку Сіверський Донець, а там — окупована бойовиками територія. Пильність не можна втрачати ні на мить

ЩЕ БІЛЬШЕ
ФОТО
НА САЙТІ
UKURIER.GOV.UA

БУВАЛЬЩИНА

Наша ялинка

ПРИФРОНТОВІ ІСТОРІЇ. Ми навіть минулої важкої зими на Новий рік не залишилися без власної зеленої красуні

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

— Падав сніг на поріг!.. — бадьоро торохкотіла Марійка, розпочинаючи чергову репетицію, і враз спинилася. А вже за мить: — А в нас сніг буде на Новий рік?

Своїми запитаннями, немов тим самим снігом, мала зазвичай засипала старшого брата Яшка. Причому це була якась віхола запитань, на які той не завжди встигав відповідати. Або взагалі відмовчувався. Ось і цього разу озвався наш колишній однокласник Сергій. Він же Сірий чи Сірко. Він же Сепар.

— Ага, швидше «Град» упаде на поріг! — голосно пообіцяв. І трохи тихіше додав: — Тільки встигайте ховатися, — і вже зовсім тихо: — І це буде, пацани, ваш «Град». І ваш поріг...

— Тобі краще знати про в-а-а-ші плани, — сумірно погодився Яшко. — Бо ж недарма ти звідси давно вудки змотав! Знаєш, чого чекати від в-а-а-ших.

Сергій теж не забарився із відповіддю.

— І ви більше знали б, якби телевизор дивилися. А то сидите тут, наче в погребі!.. Ні, ну ви поійняли, що я хотів сказати. Не ображайтеся!

Ми не ображалися. І добре все розуміли. Бо й справді, за минулі майже три роки нерідко відсиджувалися у погребі. Як і всі жителі нашого селища, що опинилося у прифронтовій сірій зоні.

Тьху на ваш телевизор!

Під час обстрілів, частіше мінометних, у хатах залишалися тільки старі німечні люди. Або відчайдухи. Як он дід Василь. У його оселю на околиці вже якось улучив снаряд. І відразу півда-ху знесло — немов і не було! Дід чимось трохи підлатав хату і відтоді вже майже не боявся обстрілів. «Снаряд, чуєш, двічі не влучає в одне місце!» — переконував сусідів. І так часто це повторював, що його й самого дорослі односельці, а за ними й ми поза спиною називали Дід Двічі.

Та й про телевизор Сірий точно сказав. Ми його не так часто дивимось, бо електрика зникає. Це раз. А два — не дуже й корить. Бо як послуhati оті російські телеканали, то навіть ми — не звичайнісінькі дітлахи, а чорти з рогами! Хоч і малі, а вже і «фашисти», і «бандерівці». А все чому? Нас так називають тільки за те, що в Україні розмовляємо українською мовою та вчимося в українській школі, де завжди висів український прапор. Про дорослих узагалі мовчу. Російський «ящик» усіх підряд називає карателями і зрадниками. Але кого зрадили, наприклад, наші з Яшком батьки? Або Дід Двічі, вибачте, Василь чи інші односельці? Москву, звідки нас отак обзивають? Проте чим ми не вгодили далекий столиці іншої країни, якщо народилися і живемо у зовсім іншій — своїй? Коротше, тьху на ваш телевизор! І заодно й на тих, хто у ньому на нас бреше!..

А наш однокласник Сірий також не винен, що віднедавна має назвисько Сепар. Бо це ж не він сам, а його вітчим колись пішов «захистити» Донбас. Ну, а б

Малюнок наданий автором

вам сказав, як називають це у нашому селищі. Проте не скажу! У прифронтовій зоні навіть діти відтепер знають, що мовчання іноді — це справді золото. Особливо для наших батьків...

А Сірка його мама ще рік тому забрала жити до Горлівки, де тепер «республіка». І відтоді нашого приятеля немов підмінили. Мало того, що задається, бо стало таке гарадское! Так ще під час приїзду сюди постійно лякає нас різними дурницями. Його як послуhati, то нас постійно обстрілюють тільки укропи та афроамериканці з НАТО. Ми з Яшком так обурювалися, що спершу навіть хотіли віддухопелити міського базіку. Та потім пішли мирним шляхом. Точніше, спеціально повели Сірого до приміщення нашої школи, в яку влучив снаряд. А там уже натовкли носом у зроблене отими «захисниками» Донбасу, яких він так захищає.

— Ось дивіться, дітки, уважно сюди, — промовив Яшко голосом нашої класної керівниці і показав на величезну пробоїну в стіні. — Що ми тут бачимо? Цей отвір чітко вказує, дітки, на той напрям, звідки міг прилетіти снаряд.

І вже своїм, хлопчачим голосом додає:

— Тобто стріляли, бовдуре, тільки з того боку, де позиції, як ти кажеш, ваших. І ніяк цей снаряд, Сірко, не міг залетіти сюди з позицій, як ви їх звете, укропів.

Тобто ми йому, як людині, розказали і показали, що й до чого. А воно дивилося-дивилося. Слухало-слухало. А тоді раптом:

— Точно! Ви ж харчі з української гуманітарки їсте? І соки, мабуть, п'єте. А чи знаєте, чого вам цю допомогу так щедро везуть? Та вас спеціально поступово отруюють якимись наркотиками. І ви тепер ще дужче той... Ну, чогось не любите Росію.

Міна прилетіла на вогники

Ми його навіть лупцювати не стали. Бо він і сам насупився й почервонів після побаченого біля школи і сказаної вголос нісенітничі. Сепар, одним сло-

вом. Проте коли недавно приїхав сюди на зимові канікули, то, звісно, взяли його у свою компанію і разом готувалися до Новорічних свят. Зараз ми переймалися найголовнішим: як умовити Діда Двічі, тобто Василя, пустити нас до його ялинки? Цього року нас знову запросили на Новорічний ранок до школи у сусідньому селі. Та що ми, маленькі? Ми навіть минулої зими не залишилися без своєї ялинки.

Я, Яшко та ще Ігор у шість рук намалювали вели-и-ику ялинку на стіні нашої напівзруйнованої школи. Вийшла немов справжня! Бо ми її густо зафарбували зеленою. Ох, і влетіло мені вдома! Я ж не знав, що мама з сусідами збрала цей запас, аби передати разом з іншими медикаментами волонтерам, а ті повезли би бійцям на фронт. Ще

зі снігом та ще кілька віршів про ялинку та Діда Мороза.

— Ді-і-і-ду! — повторював Яшко. — Ми ж не для себе! Це всі-і-і-ім нашим дітям буде приємно подивитися на таку гарну ялинку. Ми вже й і-і-іграшки приготували. Ді-і-іду, ось побачите: і вам тоді всі спасибі скажуть.

— Або подякують по спині лобаком! — сердито буркнув Дід Двічі й показав рукою вбік. — А раптом оті, значить, анахтеми стріляти почнуть? Що тоді?

— Та ви ж самі казали, що снаряди й міни тепер вашу хату оминають! — швидко підказав я. — У вас, діду, найнабезпечніше подвір'я у всьому селищі. Ви ж самі не раз казали.

Ху-у-ух! Це не дід, а скеля! Неприступний, немов екзаме-ніз алгебри! Але ми гуртом йо-

Спостерігачі з іншого боку увечері побачили вогники на прикрашеній нами ялинці й сприйняли це за сигнал свого корегувальника. Зафіксували місце, а вночі кинули туди кілька мін. Як і передбачав дід, боєприпаси не влучили у хату. Проте одна міна розірвалася якраз біля ялинки.

добре, що ми витратили не всю «фарбу». Втім, то вже минуло. А ось тепер ми топтали стежку до справжньої ялинки, невеличкої і єдиної на нашому кутку, яка росла у дворі діда Василя.

— Та Двічі аж двічі тебе пустить до своєї ялинки, — недовірко пишно виринув Сірко. — Або навіть тричі!

Однак Яшко все продумав до дрібниць. Коли наша маленька делегація ступила до діда на подвір'я, Марійка спершу голосно розказала отой віршик про сніг на порозі та кота-пекаря з пирогами. Господар аж розчулився і трохи розгубився.

— Колядувати ніби ще ранувато... Але чим же вас пригостити? Гляну, чи яблука там ніде не завалилися.

Ось тоді ми й розповіли про свої наміри. А дідуган спершу відмовився нам допомагати. Не погодився навіть тоді, коли Марійка ще двічі з інтонацією розказала пригоду про кота

го таки переконали. І домовилися так. Поки нікому не розповідатимемо, а хутко прикрасимо ялинку іграшками. А вже завтра запросимо до неї всіх наших дітлахів: їх на нашому кутку збереться не більше п'ятнадцяти. Концертну програму розпочне Марійка із відомим репертуаром, а далі вже приєднаються всі охочі. Поки ми радо поралися довкола ялинки, дід спершу тільки посміхався. А потім пішов до хати і невдовзі приніс різнокольорову електричну гірлянду та довгу переноску із дротів.

— Клас! — аж заплескали ми в долоні, коли на ялинці весело заблмали червоні, зелені, сині, жовті вогники.

— Ще ввечері перевірю, а завтра головне, аби електрика не зникла, — добродушно прогудів господар.

Вночі мене розбудив далекий гуркіт і близький мамин голос у хаті. Невже знову обстріл? Не

вмикаючи світла, почали швидко вдягатися, а тим часом гахнула ще раз — десь вибухнула міна. Потім затихло. Та ненадовго, бо перегода зимова ніч знову озвалася гуркотом, але вже далеко-далеко. Що відбувається? Та лише вранці ми дізналися приголомшливі новини.

Перша: дві міни упали на подвір'я діда Василя. Пізніше стали відомі деталі. Виявляється, спостерігачі з іншого боку увечері побачили вогники на прикрашеній нами ялинці й сприйняли це за сигнал свого корегувальника. Зафіксували місце, а вночі кинули туди кілька мін. Як і передбачав дід, боєприпаси не влучили у хату. Проте одна міна розірвалася якраз біля ялинки, залишивши тут вирву... Вибух стався за добрий десяток метрів від хати, але вікна повилітали. Ще добре, що діда не поранило. Правда, оглух на одне вухо.

У кожного свій символ свята

І друга новина: вранці до селища увійшли наші військові. Вони привезли вже звичну гуманітарну допомогу і — увага! — не тільки її. Біля школи зупинився плямистий бронетранспортер, із якого військові роздавали всім нашим дітям по ялинці. По справжній! Нехай невеличкий, але зеленій-зеленій не від зеленки. І кожна з них дуже пахне лісом і вже трохи забутим веселим святом.

Ми хутко зібралися на хлопчачу раду. Оскільки Яшко і Марійка отримали аж дві ялинки, то вирішили одну віднести дідові Василеві. Бо це ж ми його втягнули у цю халепу. Дідові, звичайно, зараз було не до нас. На подвір'я, всьому осколками: темними — від мін та яскравими — від ялинкових іграшок, ми побачили немало людей, адже військові саме допомагали господарю встановити вибиті вікна. Він уважно подивився у наш бік.

— Заводь свою платівку про сніг і кота, — прошепотів Яшко Марійці.

Та дід усе зрозумів і показав руками на вухо. Мовляв, не старайтеся, бо все одно не все чує. А потім навіть сумно усміхнувся.

— Нічого, хлопці й дівчата! Втретє снаряд, значить, уже точно сюди не влучить...

Дорогою назад Сергій часто тулив свої руки до носа.

— Супер! І досі так гарно-прегарно ялинкою пахнуть!

А Яшко лукаво підморгнув мені, але дуже серйозно порадив Сірому:

— Ти б, Сірку, не дуже радів. Бо ялинки, он в-а-аші кажуть, укропи також спеціально чимось обробляють. Щоб діти були ще дужче укропськими!

Сергій тільки голосно розсміявся. Натомість ще ближче при-тулив руки до носа.

— Марійко, — звернувся до Яшкової сестрички. — Розкажи нам ще про свого кота. Нездарма ж ти он скільки репетувала! Та так, що навіть аж Дід Дві... Дід Тричі трохи оглух!

Ми підтюпцем пішли до своїх ялинок, обговорюючи подальші плани на спільні Новорічні свята.

РЕПОРТАЖ

Новий рік вітає гавкотом

ЧАС СОБАКИ. На блокпостах Луганщини несуть службу разом з людьми чотирилапі копії з різних регіонів нашої держави

На в'їзді до Лисичанська ваш автомобіль можуть зупинити. Його уважно оглянуть Андрій Грамма та його волохатий Айк. Андрій прибув з Чернівців у зону бойових дій разом з вівчаркою у складі зведеної групи кінологів. Загалом на блокпостах підконтрольної території області несуть службу представники трьох областей України.

«Це п'ятеро кінологів з Чернівецької, Львівської та Дніпропетровської областей. Сам я вже вшосте приїхав у зону АТО як старший зведеної групи кінологів для несення служби та надання допомоги у пошуку наркотичних речовин, зброї, вибухівки і боєприпасів», — каже підполковник поліції, начальник кінологічного центру Чернівецької області Василь Кричуняк.

За його словами, під час відрядження у зону АТО кінологи знаходили багато набойів до стрілецької зброї калібру 5,45 мм, 7,62 мм, гранати.

«Люди навіть перевозили гранати на собі, — дивується підполковник. — За моїми спостереженнями (їжджу сюди з 2014 року), більшість порушників були з числа мобілізованих, тих, хто воював у складі добровольчих батальйонів. Казали, що це згадка про службу в зоні бойових дій, і нібито хотіли зробити собі сувеніри».

Подарунки з усієї України

Щоб захистити територію України від різних ділків, які намагаються провезти зброю із зони ведення бойових дій на підконтрольну частину області, на Луганщині облаштовують кінологічний розплідник.

У Северодонецьку довелось починати з чистого аркуша, бо майже сорок службових собак, які несли службу до початку АТО, залишилися в окупованому Луганську.

«У нас тут уже 12 собак. Кілька нам подарували, передають цуценят з різних областей. Наприклад, нащадка бельгійської вівчарки малинуа Макса передали з Одеси, а німецьку вівчарку Ламкі, яка в нас спеціалізується на пошуку вибухівки, привезли з Івано-Франківська, — веде своєрідну екскурсію начальник кінологічного центру ГУ Національної поліції в Луганській області капітан поліції Володимир Соловйов. — Але весь молодняк віком до року — це цуценята німецької вівчарки Тани, що народилися вже тут. Ми обрали таких, які нам потрібні для несення служби, щоб

відомлення, в яких ідеться про роботу кінологів. Трапляються й кумедні випадки. У Станично-Луганський відділ поліції увечері грудневого дня звернулася жителька села Валуїське з проханням допомогти розшукати її сина, який після обіду пішов з дому і не повернувся. Знадобилася майже доба, щоб кінологи з собаками знайшли десятирічну дитину. Правоохоронцям хлопчина пояснив, що втік з дому, бо не хотів учити вірш.

Але зазвичай буденність чо-

Чотирилапим копам бувають завдання доводиться майже щодня: виїзди на затримання і блокпости, патрулювання, охорона масових заходів, пошук правопорушників.

дресирувати їх, навчити слідової роботи та шукати вибухівку». За словами кінолога, характери у близнюків Вірса та Квіта різні.

«Ми добираємо енергійних псів, бо флегматична тварина багато не зробить. Потрібні злі, жадібні до роботи, — підкреслює начальник кінологічного розплідника. — Ось Квіт і Вірс — їм по вісім з половиною місяців, вони добре шукають вибухівку. Видно, що в подальшому будуть роботяги».

Працювати їм доведеться багато. Чотирилапим копам бувають на завдання доводиться майже щодня: виїзди на затримання, патрулювання, охорона масових заходів, пошук правопорушників, виїзди на блокпости без вихідних.

Спеціалізація вузька, але результативна

Поліцейські зведення області часто містять по-

тирилапих копів сусвіті. «Наприкінці листопада надійшло повідомлення, що у Трьохізбенці знайшли схрон зі зброєю. Там були навіть гранатомети. Покинутий будинок, захищена територія. Ми приїхали, коли роботу вже було виконано, — розповідає Володимир Соловйов. — Для чистої совісті вирішили випустити собак, щоб переконатися, що нічого загрозливого в будинку не залишилося. І пес знайшов у стіні замотану в шарф гранату. Мабуть, ховали з таким розрахунком, що тканина приховає запах вибухівки».

Люди хитрі на вигадку. «Якось на блокпосту затримали пасажирів, які намагалися провезти наркотики, заховавши їх у батон. Адже хліб має запах, і люди хотіли відволікти собачий нюх,

Андрій Грамма та вівчарка Айк прибули з Чернівців у зону бойових дій, щоб надати допомогу з пошуку вибухових речовин і вогнепальної зброї

— згадає начальник кінологічного розплідника. — Але собаку навчають не помічати провокацій та ароматів їжі. І це стоїть будь-якого собачки незалежно від своєї спеціалізації — наркотики, вибухівка або зброя. У нього має бути одне завдання — знайти ту речовину, на пошук якої його вчили».

Згодом роботи буде більше

Кінологічний розплідник ще розбудовують та облаштовують. Але ро-

боту із службового дресирування собак вже повністю налагоджено. У вересні цього року представники області брали участь у важливих змаганнях у Мукачевому (Закарпаття). Серед 36 українських команд, якщо не брати до уваги представників закордоння, посіли 14 місце. «Для першого разу, бо ми лише за кілька місяців до заходу відкрилися, наш Хант показав непогані результати», — підкреслює начальник кінологічного розплідника.

керівництвом молодшого інспектора-кінолога Євгена Тромбовича шукає закладку.

«Собаку підготували для пошуку наркотичних речовин. Ми днями повернулися з відрядження в управління фіскальної служби міста Хмельницького. Там пройшли вишкіл», — каже Євген Тромбович.

За його словами, це дуже складне дресирування. Усе відбувається через гру — за допомогою м'ячика. «А людям, які думають, що собакам підкладають наркотики в їжу, можна сказати одне: це брехня», — стверджує молодший інспектор-кінолог.

Ось питання: скільки таких навчених чотириногих копів знадобиться Луганщині, коли відбудеться довгоочікувана реінтеграція Донбасу? «До війни на Луганщині було 70 собак для забезпечення потреб усієї області, тепер залишилися кілька патріотів-кінологів, які переїхали на українську територію, — зауважує підполковник Василь Кричуняк. — З початку АТО в області приїжджало по десять кінологів, нині в половину менше, бо тут уже облаштовують власну кінологічну службу. Тепер надаємо допомогу у вихованні собак. Думаю, до кінця 2018 року на Луганщину вже не приїжджатимемо на допомогу, бо місцеві спеціалісти із псами забезпечать роботу власними силами».

А Володимир Соловйов щиро зізнається, що так широко питання поки що не розглядав. «Тепер більшість наших собак працюють над пошуками вибухівки, з огляду на те, що така тут зона, основні зусилля спрямовані саме на виявлення зброї, — каже начальник кінологічного розплідника. — Не секрет, що люди намагаються провезти зброю із зони бойових дій. Її потрібно виявляти, щоб у подальшому уникнути вибухів та стрілянини не тільки на території Луганської області, а й у всій Україні».

В Луганській області буде парк миру

Підсумки. У межах проекту «Змінимо країну разом» голова обласної адміністрації Юрій Гарбуз має намір створити на Луганщині «Парк миру», в якому буде відтворено архітектурні пам'ятки всіх областей України. «Ми плануємо відвести по два гектари землі для кожної з областей України, на яких буде побудовано макети знакових об'єктів для цих територій об'єктів. Але головна ідея — увічнити пам'ять синів України, які віддали життя за її не-

залежності на Луганщині», — заявив Юрій Гарбуз під час річної підсумкової пресконференції.

Ідею вже підтримали на Львівщині та Тернопільщині. За словами Юрія Гарбуза, число жителів на підконтрольній території області досягло майже мільйона: 694,4 тисячі тих, хто в цих районах проживав і раніше, і майже 296,8 тисячі переселенців. «Вибір на користь України має ґрунтуватися, крім основних державно-правових і гуманітар-

них аспектів, на якісних дорогах, комфортних умовах навчання, лікування, дозвілля», — зазначив Юрій Гарбуз.

Щоб розв'язати проблему житла тих, кого життя змусило покинути домівки на тимчасово не підконтрольній території, будують дві багатоповерхівки в Рубіжному. Навесні буде розподілено перші 200 квартир для новоселів з числа вимушено переселених осіб та започатковане таке саме будівництво у Северодонецьку».

2018-й в області оголошено Рокотом доріг: 350 мільйонів гривень буде надано з державного бюджету на дороги місцевого значення і майже 250 мільйонів тут очікують отримати з держскарбниці на дороги державного значення. Окремо фінансуватимуть проекти дорожнього будівництва. На ремонт і утримання комунальних доріг кошти закладають і в місцевих бюджетах.

На підконтрольній частині Луганщини майже 20 ти-

сяч хворих бореться з раком. Можливо, їхнє число більше, але потрібні профілактичні огляди, яких у сільській місцевості ніхто не проводив. З нового року в області таке обстеження зможуть пройти жителі найвіддаленіших сіл за допомогою спеціально обладнаних автолабораторій. Планують будівництво обласного онкологічного диспансеру.

Під час прес-конференції було названо цифри, якими область може пишатися: 90 спортивних нагород за

дев'ять місяців 2017 року, широкомасштабний ремонт обласної дитячої лікарні, яка тепер розташована в Лисичанську, фактично відбудована споруда для евакуйованого обласного академічного музично-драматичного театру в Северодонецьку, зведення радіотелевізійної станції в Бахмутівці, яка дає змогу сигналу українських ЗМІ досягти тимчасово окупованих Луганська та Слов'янська. Але проблем на прифронтовій території ще більше.

АКТУАЛЬНО

Якою мовою говорить телевізор

ПЕРЕВІРКА. Канали дотримуються квот, але чи стало української більше в ефірі?

Олег ЛИСТОПАД,
«Урядовий кур'єр»

Наше ТБ — на 100% українськомовне. Про це офіційно заявили журналістам представники Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Не вірите? Ваш ящик поводитьсь по-іншому і левову частку часу речють па-руські?

Хто ж правий? І ви, і Нацрада. А відчуття когнітивного дисонансу спровоковане Законом «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації». У ньому записано, що протягом так званого перехідного періоду можна не дублювати/не озвучувати українською фільми, зняті до 1991 року. І, що особливо мене бісить, фільми й передачі власного виробництва. Пройдіться з пультом по каналах, і самі легко назвете з десяток серіалів та передач: від майже однакових для всіх кнопок кулінарних майстер-класів та мандрів до різноформатних шоу, які підпадають під цю норму. У знятих нашвидкуруч серіалах хіба що один головний герой говорить державною. Такий, знаєте, рафінований інтелігент, якому більше нема як себе проявити. А в передачах з українського часто лише типове для нації прізвище ведучого на «ко», «ук», «ів» тощо.

Коза до воза
прийде у жовтні

Що ж то за такий «перехідний період», що навіть очевидним, як на мене, проросійським каналам «Інтер», «НьюзВан», «112», «Україна» дає змогу фігурувати у списку тих, де «частка мовлення українською відповідно до вимог законодавства» — 100%?

Закон про квоти на ТБ Верховна Рада ухвалила у травні 2017-го. Через два тижні його підписав Президент. Ще через тиждень його офіційно опубліковано. Далі були ще чотири місяці, які треба було зачекати, доки закон набере чинності.

Тож офіційно квоти, хоч би якими суперечливими вони були, почали діяти лише 13 жовтня. І з цієї дати почався річний перехідний період, коли чинна та дивна норма. Коли російськомовний телепродукт зараховується в українськомовну квоту — за умови, що канал сам його склепає.

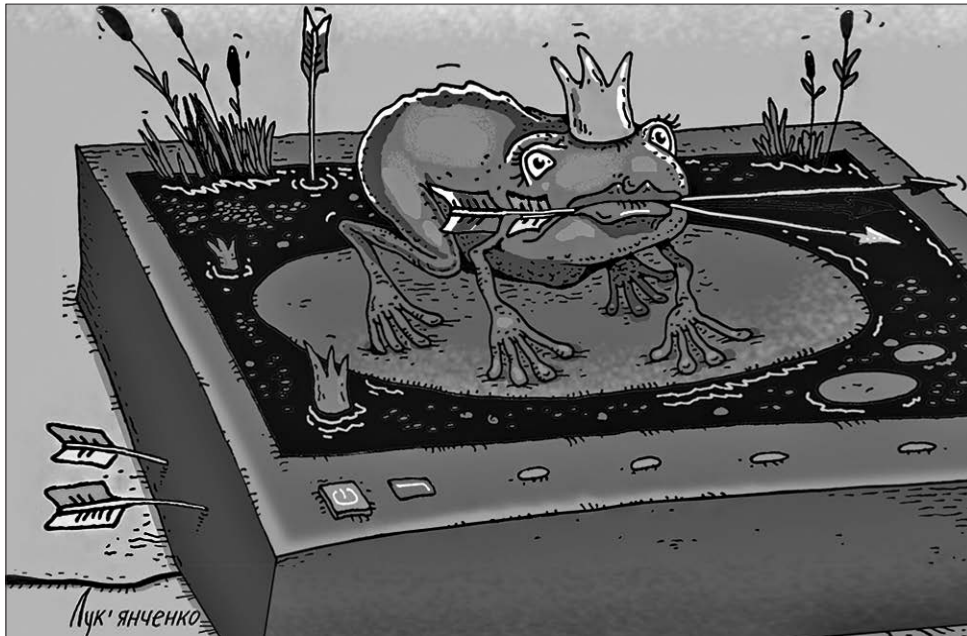
Тому телеродина «плюсів» зараховує собі у квоту всі напрацювання суперплодовитого «Кварталу» попри те, що Зеленський і Ко українською говорять лише в ролях придуркуватих даівців або «кумів» із карикатурними оселедцями. А телеродина «Інтера» зараховує у квоту «Орла і решку» з принципово російськомовними ведучими. Настільки принциповими? Приклад — хмельничанка Леся Микитюк, яка за роки роботи в передачі так удосконалилася, що позбулася й українського (як казав мені один москаль, «южнарускаво») акценту, й українізмів, які проскакували у перших її передачах, й української мови загалом.

Тому «Прямий» зараховує собі у квоту як усю балаканину російською Євгена Кисельова, так і набридлий повчання Ганнапольського, українська якого часто обмежується «добрим вечором».

Та 13 жовтня 2018-го така настане. І прийде коза до воза. І муситиме сказати «Ме» й аж ніяк не «ме». За словами голови Національної ради з питань телебачення і радіомовлення Юрія Артеменка, на деяких каналах це таки усвідомили й уже наймають для топових ведучих учителів-репетиторів з української. А чимало брендів облич телепростору заговорили українською і без навчання. Знали, виявляється, та ще й непогано. Ах ви ж... поліглоти наші дорогі.

Із хронометром
у руках

На моє запитання, який саме вигляд мав процес підрахунку українськомовного контенту — чи не із секундоміром на долоні, член Нацради Сергій Костинський повідомив, що

так і є. На відміну від моніторингу піснених квот на радіо, де обрахунки можна провести за плейлистами, тут доводиться дивитися, дивитися й дивитися, поки що вручну рахуючи, хто скільки і як сказав. Семіро фахівців національної ради протягом шести тижнів (16 жовтня — 26 листопада) переглянули понад 6 тисяч годин телевізійного ефіру, перевірили роботу 36 національних каналів.

А нині у професійних телеглядачів ще крутіше випробування: мають звершити моніторинг 210 регіональних і місцевих телеканалів протягом 19 тисяч годин. У 2018 році заплановано ще три хвили подібного моніторингу. Відповідно фахівцям національної ра-

ди потрібно буде дослідити 57,2 тисячі годин ефіру. За словами Сергія Костинського, це максимум того, що можна зробити: «Враховуйте, що одночасно ми проводимо 24 тематичні добо́ві й тижневі моніторинги в доповнення до моніторингу мовних квот, а також позапланові моніторинги телеканалів за скаргами телеглядачів».

Це важка праця. Тому доповнюючи відповідь на запитання «УК» щодо методик і якості підрахунку квот, Юрій Артеменко зазначив, що ця держусташина планує запровадити новітні методи обліку. Зокрема, 2018-го почнеться створення моніторингових центрів, які оснастять системами перекладу звуку в текст. Бо з

текстом, як не крути, працювати легше, ніж з відео. Поки що не існує якісних систем текстового розпізнавання української мови, тож завдання не з простих. У держбюджеті на моніторингові центри в 2018 році передбачено 40 мільйонів гривень. Ще стільки треба закласти для завершення проекту 2019-го.

Чому фахівцям з Нацради доводиться так багато працювати? Бо закон передбачає, що квоту слід виконувати не щодня, а впродовж тижня. Це дуже ускладнює контроль за виконанням закону, а також дає змогу телеканалам цілком законно зсувати українськомовний контент на будні, а у вихідні демонструвати російськомовне. Чому ухвалено таку норму? Згадайтеся самі. Хоч і прогресивні депутати, і Нацрада, і громадськість наполягали замінити тижневий проміжок добовим. Адже цілий тиждень моніторити телеканал проблематично. Однак поправка про добовий моніторинг не пройшла. Одна з версій: закон про телеквоти — продукт компромісу, і в разі внесення такої поправки його не підтримали б у цілому.

Скільки
насправді?

До честі Нацради, вона не обмежилася підрахунками суто за формальними вимогами закону і йо-

го перехідних положень, а й простежила реальний обсяг державної мови. Тут найкращі показники демонструють дитячі телеканали. «Піксель», «Плюс Плюс» і «Малютко» на 100% українськомовні. А телеканал «LaLe» майже на 99% транслював передачі кримськотатарською, мовою корінного народу Криму, що також повністю відповідає нормам закону.

Фактичний обсяг державної мови в ефірі пізнавальних телеканалів становив 82%, розважальних — 80%. Тобто вони виконують норму (75%) навіть в умовах перехідного періоду. А ось розважально-інформаційні телеканали продемонстрували в середньому 73%. Цим є надчим працювати, бо через 10 місяців лушпиння перехідного періоду такі облетять.

Що, читачу? Знову хитаєте заперечно головою, не можете зрозуміти, звідки такі високі відсотки? Я теж не міг, тому знову став допитуватися у пана Костинського: у який спосіб отримали таку цифру? З'ясувалося, що з огляду на обмежені ресурси Нацради всі двомовні передачі вирішили поки що зараховувати до умовно українських. Тобто ставити, наприклад, якийсь канал запис «Галубога аганька» брежнєвської давності з обов'язковим від тих часів дуєтом Штепселя і Тарапуньки, промовить Юрій Тимошенко своє знамените «Здоровенькі були» — і все, пішов «аганьок» в українськомовну квоту. Але є й добра новина: із жовтня 2018-го Нацрада обіцяє так більше не чинити і ми таки отримаємо дійсну картину.

Отже, як показав моніторинг, ухвалення закону про мовні квоти на ТБ — хоч і компромісний, але важливий крок уперед. А системно вирішити питання розвитку української мови дасть змогу законопроект «Про державну мову» (№5670), давно зареєстрований у парламенті. Хотілося б, щоб Верховна Рада розглянула і ухвалила його якнайшвидше.

ОФІЦІЙНО

Серед розважально-інформаційних телеканалів фактичний обсяг української мови найбільший в ефірі каналів «UA:Перший» (100%), «1+1» (83%) і «НТН» (75%). Найбільшу частку російськомовних передач було зафіксовано в ефірі телеканалів «Інтер» (63%), «Україна» (34%) та ICTV (26%).

Серед інформаційних телеканалів лідери за обсягом державної мови — «Громадське телебачення» і «Еспресо» (100%), а також «5 канал» (99%). Російськомовних передач найбільше в ефірі телеканалів «112 Україна» (21%), «Правда-ТУТ» (10%) і NewsNetwork (7%).

Серед пізнавальних телеканалів за обсягом державної мови домінують «Культура» (100%) і «Мега» (98%). Найбільша частка російськомовних передач — в ефірі телеканалу «Ес-кулап» (51%).

Лідери серед розважальних телеканалів за часткою української мови — «М1», «ТЕТ» і «Новий канал» зі 100%. Найбільша частка російськомовних передач на телеканалах «Індиго» (63%), «К1» (39%) і «Enter-фільм» (35%).

Для імперії зла закон не писаний

Гарій МАКАРЕНКО
для «Урядового кур'єра»

РЕПЛІКА. Неодноразово був від промосковських громадян, що Ленін, більшовики створили державу Україна. А з ким же тоді 1654 року об'єдналася Росія? Та й згодом вона цілеспрямовано відбирала в українців етнічні землі.

У 1897 році пройшов Перший загальний перепис населення Російської імперії. Він засвідчив, що навколо нинішньої України жило ба-

гато українців, які становили значну частину населення певної території.

Ось кілька прикладів. Воронежська губернія (кількість українців): Бірючевський повіт — 70,70%, Богучарський — 81,82, Острогозький — 90,29.

Гродненська губернія (жителів): Брестський повіт: росіян — 17 759, українців — 140 561, білорусів — 3997. Бельський: росіян — 9758, українців — 64 258, білорусів — 8068.

Кобринський: росіян — 5740, українців — 146 789, білорусів — 1563.

Люблінська губернія (нині Польща): Грубешівський повіт: українців — 59,60%, Тамешевський — 49,5 %.

Область війська Донського (нині Ростовська область РФ): Таганрозька округа: росіян — 131 029 осіб, українців — 254 819.

Курська губернія: Грайворонський повіт: українців — 58,88%, Новооскольський — 51,01%.

Седлецька губернія (нині Польща): Влодавський повіт: українців — 59,79%.

Чорноморська губернія: Сочинський повіт: росіян — 42,56%, українців — 47,36%.

Таганрозький округ у 1922 році увійшов до складу УСРР (так тоді називалася ця республіка). Але наприкінці 1923-го Москва передала його до складу РСФРР, хоч українців там проживало вдвічі більше, ніж росіян. Україна не тільки втратила свої етнічні землі, а й півсотні кілометрів бе-

рега Азовського моря і відповідно трикілометрову економічну морську зону вздовж цього берега. Росія одержала майже 100 км кордону на півдні України. Через цей кордон у 2014 році РФ перекинула на Донбас свої регулярні війська. Вони вдарили у спину українським воїнам, створивши Іловайський котел.

Інший приклад — Придністров'я. 1924 року у складі України за наказом з Москви створено Молдовську

автономну область, яку через кілька місяців перетворили на Молдавську Автономну Радянську Соціалістичну Республіку. У 1929 році там проживало 48,5% українців, 30,1% молдован, євреїв та росіян по 8,5%. Як бачимо, у такому утворенні не було особливої потреби, але в Москві був стратегічний план відколювати від України певні території. Нині з Придністров'я у спину України спрямовані російські регулярні війська.

ЛЮДИ І ЧАС

Авторська рубрика лауреата премії ім. Івана Франка Віктора ШПАКА («Урядовий кур'єр»)

105 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕОНІДА ВОЛИНСЬКОГО

Врятована житомирцем
«Сікстинська мадонна»

ГОРДИСТЬ. Безцінні скарби Дрезденської галереї, сховані нацистами у малопримітних для зберігання картин штольнях каменоломні, знайшов і тим самим врятував для людства єврей Леонід Рабинович, чіє дитинство і юність минули в Житомирі. Подробиці пошуків колишній молодший лейтенант описав у книзі «Сім днів, сім ночей», написаній під літературним псевдонімом Леонід Волинський.

Коли 1955 року відреставровані в Києві скарби Дрезденської галереї повернули німцям, Леоніда Рабиновича не ввели до складу делегації, яка супроводжувала полотна

120 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВОЛОДИМИРА СОСЮРИ

Він знав силу слова

ПОГЛЯД. 2 липня 1951 року всесоюзна газета «Правда» надрукувала статтю під промовистою назвою «Проти ідеологічних перекручувань у літературі», суть якої зводилась до нищівної критики вірша Володимира Сосюри «Любіть Україну!». Офіційне видання ЦК ВКП(б) безапеляційно заявило, що це «ідейно порочний твір», в якому автор оспіває «одвічну Україну, Україну взагалі» та ні словом не згадує «ні Радянського Союзу, ні Дніпрогесу, ні колгоспного ладу, який приніс селянству України щасливе і заможне життя».

Доречно нагадати, що, на відміну від брежнєвських часів, за яких колгоспники отримали паспорти та досить пристойні зарплати, за Сталіна селяни фактично були кріпаками, які працювали виключно за палички-трудодні і навіть не мали права нікуди поїхати без довідки-дозволу голови колгоспу. Оспіювати таке життя — гріх і знущання, що, однак, не перешкодило Тичині витьохувати: «Хай течуть канали в ріки, Сталіну хвала навіки!»

Нищівно розкритикований «Правдою» вірш «Любіть Україну!» на тлі звичних тоді слівослов'я вусатому вождю справді видавався білою вороною, однак аж ніяк не був крамольним. Ця написана ще 1944 року поезія навіть ввійшла до збірки творів Сосюри «Щоб сади шуміли», відзначеної найвищою в СРСР Сталінською премією першого ступеня!

Та це не завадило «Правді» гнівно дорікнути, що «українська преса не розкритикувала порочного вірша і він багато разів видавався на Україні». Вказані факти свідчать про серйозні хибі і помилки в ідейно-виховній роботі на Україні.

Зрозуміло, що реакцією українського чиновництва стали масові «збори трудових колективів і партійно-комсомольського активу», на яких одноголосно засуджували опального поета та його вірш. Утім, йшлося аж ніяк не про місцеву ініціативу, а чітко організовану за вказівкою з Москви всесоюзну акцію залякування українців. За свідченням Олександра Ковіньки, який на той час був в'язнем магаданських таборів, навіть туди «поступило указання обговорити стихотворение Сосюри «Любите Украину!».

Нині вистачає тверджень, що, мовляв, Сталіна розлютив російськомовний переклад вірша, у якому ні словом не згадувався «великий вождь і учитель». Та справжня причина всесоюзної кампанії — не лише у самодурстві тирана. Він підсвідомо відчув усю небезпеку патріотичного закликати любити Україну.

За спогадами Сосюри, поштовхом до написання вірша стали гіркі згадки про жіночок із псевдоукраїнської «культурної еліти», одна з яких в евакуації постійно причитала: «Как я соскучилась за украинским салом», а інша натомість усіх переконувала: «Мне родина там, где мне хорошо». І це в часи кровопролитної війни, коли мільйони патріотів гинули за свободу рідної України, яка, за образним висловом Довженка, палала у вогні!

На жаль, мало що змінилось від тих часів. Причому йдеться не про голову Ради Федерації Федеральних зборів Російської Федерації українку Валентину Матвієнко чи «золоті голоси» України, які витьохують на сце-

нах країни-агресорки, бо зрадники і христопродавці є в будь-якого народу. Мова про тих представників номінально української еліти, які безсоромно розграбовують країну та вихваляються один перед одним престижною автомобілем, годинником і світських левіцях. У той час як патріоти гинуть на фронті, а більшість українців ледве зводить кінці з кінцями.

Зовсім іншу долю обрав собі уродженець Дебальцевого Володимир Сосюра, який у роки визвольних змагань разом зі своїми земляками-донбасівцями воював у лавах петлюрівських військ. Цей факт за радянських часів старанно замовчували, адже він не вписувався в цілеспрямовано виплекану великодержавними шовіністами легенду про нібито неукраїнський Донбас.

Саме з цієї причини чимало творів Сосюри безслідно зникли у схронах радянських спецслужб. Навіть дозволено для вивчення у школах хрестоматія «Червона зима» зазнала нещадної вівісекції, коли, наприклад, «золотосиній сон» став «золотобарвним». Однак поет-патріот неадаремно стверджував: «Я знаю силу слова».

Поеми «Мазепа», «Розстріляне безсмертя» і автобіографічний роман «Третя Рота», які після смерті письменника його дружина перемовувала зашитими в матрац, красномовно свідчать, що їхній автор свято вірив у відродження вільної України. Натомість у рідному Сосюри Дебальцевому досі лише камінь на місці так і не спорудженого пам'ятника поетові, зате його вірш «Любіть Україну!» знову під забороною в Лугандонії.

75 РОКІВ ЗАПРОВАДЖЕННЮ ПОГОНІВ У ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ

Як краскома
офіцерами стали

РЕФОРМА. Журналіст Олександр Кривийкий, який служив кореспондентом газети наркомату оборони СРСР «Красная звезда», згадував, що вже у грудні 1941 року був ознайомлений із секретними планами заміни знаків розрізнення та отримав завдання готувати матеріали про «спадковість традицій російської армії». Саме так мала подаватись поява погонів замість звичних петлиць.

Доречно нагадати, що хоч звання «лейтенант», «капі-

тан», «майор», «полковник» з'явилися у Червоній армії з вересня 1935 року, однак їх носії іменувались червоними командирами («краскома») у російській транскрипції. Натомість слово «офіцер» вважалося образливим і асоціювалось із «золотопогонниками», тобто із царською і білою арміями.

Указ Президії Верховної Ради СРСР від 6 січня 1943 року «Про введення нових знаків розрізнення для особового складу Червоної армії», яким запровадили погони, приуро-

чили до гучної перемоги під Сталінградом. Першим офіційним документом, який узаконив звання «офіцер», став Указ Президії Верховної Ради СРСР від 24 липня 1943 року «Про порядок присвоєння військових звань військовослужбовцям Червоної армії». Красномовний факт, що саме в цей період статутну відповідь «Служу трудовому народу!» замінили на «Служу Радянському Союзу!», тим самим кардинально змінивши навіть суто декларативні пріоритети.

165 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ АРКАСА

Український історик
у мундирі чиновника

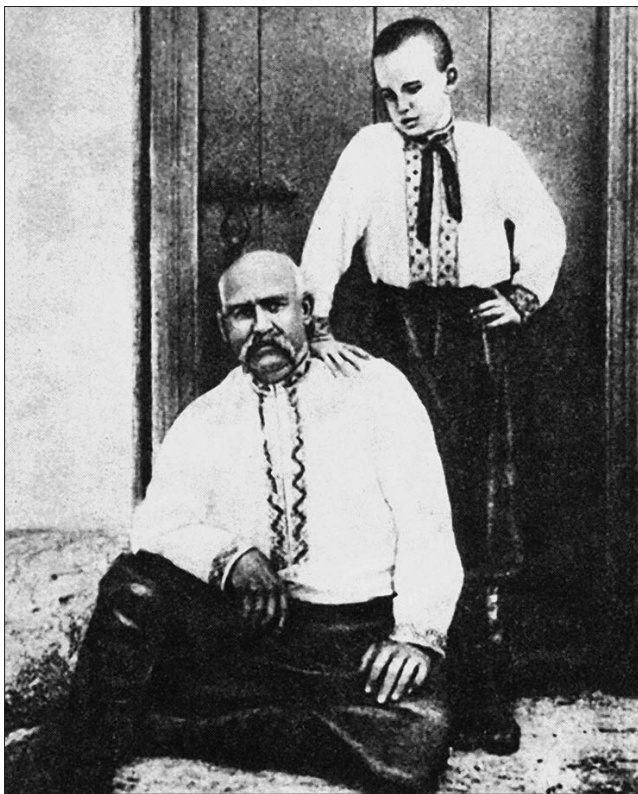
ПОСТАТЬ. Найпопулярніший серед широкого загалу читачів виклад історії України написаний не професійними дослідниками минулого, а фактично аматором. Причому сином царського адмірала і внуком грека-емігранта, який перебрався на українські землі, рятуючись від терору османських окупантів.

Ніхто не заперечує значимості багатотомної «Історії України» авторства академіка Грушевського. Однак свята правда, що мало хто, за винятком фахівців, проштудіював цю наукову працю від початку до кінця. Натомість мільйони українців ознайомились із минулим рідного краю завдяки «Історії України-Русі» Миколи Аркаса, зберігання якої радянське кривосуддя прирівнювало до поширення дисидентської літератури.

У молодості Микола Аркас був одним із хлопоманів, які полюбили ходити у мужицькому вбранні та не чурались спілкування із простим людиною. Студент Новоросійського університету навіть закохався у сільську дівчину Оксану і збирався після одруження з нею жити хліборобською працею. Та найбільше батьків Аркаса перелякало його студентське коло спілкування, до якого входили майбутні діячі народволюбської організації «Земля і воля», що згодом здійснили успішний замах на царя.

Отож Аркас-старший зробив усе, щоб його син став чиновником морського відомства у столичному Санкт-Петербурзі, поїхав у далеке і довге закордонне відрядження, вигідно одружився та зробив успішну кар'єру. Однак під мундиром статського радника, звання якого відповідало чину полковника, жила українська душа.

Зібрані й оброблені Миколою Аркасом українські народні пісні, ноти і тексти яких власним коштом хотів видати аматор-фольклорист, не були надруковані через цензурні перепони. Краще склалась доля опери «Катерина», напи-

Саме з ініціативи Миколи Аркаса в Миколаєві заснували товариство «Просвіта», щоб «українці не відрікались, як колись апостол Петро від Христа, рідної мови»

саної за поемою Тараса Шевченка. Її митарства розпочалися ще 1893 року, доки аж у 1899-му не був отриманий дозвіл на постановку. Причому тріумфальна прем'єра відбулась не в Україні, як сподівався автор, а в Москві, де гастролював театр Кропивницького.

Логіка царських цензорів зрозуміла, бо в Росії опера «Катерина» стала суто мистецьким явищем, а в Малоросії спонукала б українців до національної самоідентифікації. Не дивно, що «Історію України-Русі» Миколи Аркаса надрукували лише після першої російської революції 1905 року, коли самодержавство змусило скасувати заборону на видання українськомовних книг.

Талановито і зрозуміло написана праця самоука-історика, як згадували сучасники, за популярністю серед українців поступалась лише «Кобза-

рю». Навіть Грушевський, який досить негативно оцінив працю Аркаса, назвавши її «посібником для молодих домогосподарок», вимушений був визнати: професійні історики самі винні, що не змогли написати розрахованого на масового читача викладу минулого України.

Напрочуд промовистий факт, що коли у 1920 році більшовики арештували Колчака, в його польовій сумці була лише топографічна карта і «Історія України-Русі» Аркаса. Отож не тільки молоді мами, які потім виховували своїх дітей українцями, вивчали минуле рідного народу за «посібником для домогосподарок». Вже за радянських часів люди ризикували волею і навіть життям, переходючи «буржуазно-націоналістичну» книгу, яка мовою історичних фактів нагадувала всім сущим в Україні, хто ми і чий батьків діти.

ПРО ЩО МРІЮТЬ ДІТИ?

Дитячі бажання мають здійснитися!

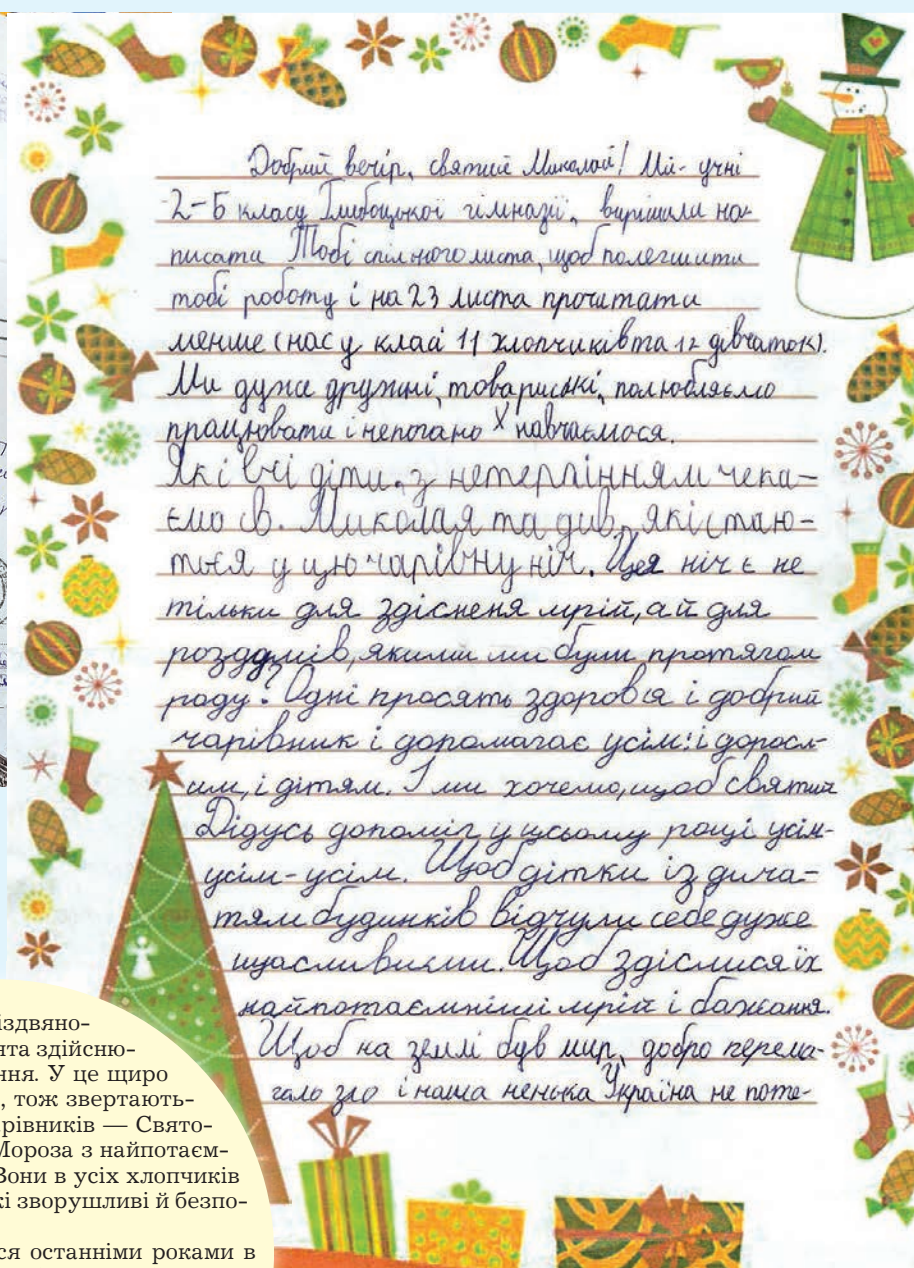

Добрий день Святий Миколаю. Мене звати Петренко Анастасія, мені 3 роки. Я ходжу до дитячого садочка, в молодшу групу. У мене є три старших брата. Я хочу побажати всім добра і собі гостинців. Я дуже чекаю на свято та чекаю тебе в гості. Це тобі янгол на допомогу. Дякую.

У Різдвяно-Новорічні свята здійснюються всі бажання. У це щиро вірять усі дітлахи, тож звертаються до новорічних чарівників — Святого Миколая чи Діда Мороза з найпотаємнішими проханнями. Вони в усіх хлопчиків і дівчаток різні, але такі зворушливі й безпосередні.

Ситуація, що склалася останніми роками в Україні, наклала відбиток і на дитячі прохання. Окрім здійснення особистих мрій, дітлахи просять і того, що так потрібно нині всій Україні, — миру на сході, спокою й добробуту всій Україні. І так хочеться вірити, що всі дитячі бажання здійсняться — адже в Новорічні свята неодмінно має статися диво!

Добрий вечір, святий Миколаю! Ми - учні 2-5 класу Тимощинської гімназії, вирішили написати тобі листочок, щоб полегшити тобі роботу і на 23 листа прочитати менше (нас у класі 11 хлопчиків та 12 дівчаток). Ми дуже дружимо, товаришко, полюбляємо працювати і не понамаємо. Як і всі діти, з нетерпінням чекаємо в. Миколая та дів, які стануть у цю чарівну ніч. Без ніч є не тільки для здійснення мрій, а й для роздмухування, якими ми будемо протягом року. Одні просять здоров'я і добрий чарівник і допомагає усім: і дорослим, і дітям. І ми хочемо, щоб святий Миколаю допоміг у цьому році усім-усім. Щоб дітки із дитячими будинків відчували себе дуже щасливими. Щоб здійснилися їх найпотаємніші мрії і бажання. Щоб на землі був мир, добро, перемогло зло і наша маленька Україна не потонула.

Доброго дня святий Миколаю!

Мені тобі лист учні 2-5 класу Тимощинської гімназії, вирішили написати тобі листочок, щоб полегшити тобі роботу і на 23 листа прочитати менше (нас у класі 11 хлопчиків та 12 дівчаток). Ми дуже дружимо, товаришко, полюбляємо працювати і не понамаємо. Як і всі діти, з нетерпінням чекаємо в. Миколая та дів, які стануть у цю чарівну ніч. Без ніч є не тільки для здійснення мрій, а й для роздмухування, якими ми будемо протягом року. Одні просять здоров'я і добрий чарівник і допомагає усім: і дорослим, і дітям. І ми хочемо, щоб святий Миколаю допоміг у цьому році усім-усім. Щоб дітки із дитячими будинків відчували себе дуже щасливими. Щоб здійснилися їх найпотаємніші мрії і бажання. Щоб на землі був мир, добро, перемогло зло і наша маленька Україна не потонула.

Ми знаємо, що ти добрий чарівник, тому ми відмовились від усіх своїх бажань, щоб ти міг виконати всі бажання дітей. Ми всі дуже раді, що ти читаєш всі листи. В цьому році ми стали першокласниками. Навчання - це справа не легка, тому, дякую, викладачів, вчителів та працівників та призначеного тобі чesно, що іноді це їй безжурно трішки. Але ми всі наполегливо та старанно вчимося читати, писати та рахувати.

Ми знаємо, що ти добрий чарівник, тому ми відмовились від усіх своїх бажань, щоб ти міг виконати всі бажання дітей. Ми всі дуже раді, що ти читаєш всі листи. В цьому році ми стали першокласниками. Навчання - це справа не легка, тому, дякую, викладачів, вчителів та працівників та призначеного тобі чesно, що іноді це їй безжурно трішки. Але ми всі наполегливо та старанно вчимося читати, писати та рахувати.

З повагою до тебе Артемко, Дениско, Тарімка, Ульянка, Віанка, Женечка, Михайлик та Вителюха Мариса Василівна.

Любий мій Святий Миколаю!

Доброго дня святий Миколаю! Мені тобі лист учні 2-5 класу Тимощинської гімназії, вирішили написати тобі листочок, щоб полегшити тобі роботу і на 23 листа прочитати менше (нас у класі 11 хлопчиків та 12 дівчаток). Ми дуже дружимо, товаришко, полюбляємо працювати і не понамаємо. Як і всі діти, з нетерпінням чекаємо в. Миколая та дів, які стануть у цю чарівну ніч. Без ніч є не тільки для здійснення мрій, а й для роздмухування, якими ми будемо протягом року. Одні просять здоров'я і добрий чарівник і допомагає усім: і дорослим, і дітям. І ми хочемо, щоб святий Миколаю допоміг у цьому році усім-усім. Щоб дітки із дитячими будинків відчували себе дуже щасливими. Щоб здійснилися їх найпотаємніші мрії і бажання. Щоб на землі був мир, добро, перемогло зло і наша маленька Україна не потонула.

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ		
РОЗПОРЯДЖЕННЯ від 27 грудня 2017 р. № 981-р Київ		
Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту на 2018 рік		
1. Затвердити план основних заходів цивільного захисту на 2018 рік (далі — план заходів), що додається. 2. Центральним та місцевим органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим: 1) розробити на основі плану заходів галузеві та регіональні плани основних заходів цивільного захисту на 2018 рік відповідно до своїх повноважень; 2) за участю органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій організувати та провести протягом січня 2019 р. збори керівного складу центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, підприємств, установ та організацій щодо підбиття підсумків роботи у сфері цивільного захисту в 2018 році та визначення основних завдань у зазначеній сфері на 2019 рік; 3) забезпечити подання Державній службі з надзвичайних ситуацій: інформації про хід виконання плану заходів у першому півріччі — до 10 липня 2018 р., за рік — до 12 лютого 2019 р.; пропозицій до проекту плану основних заходів цивільного захисту на 2019 рік — до 10 липня 2018 року. 3. Державній службі з надзвичайних ситуацій: здійснити контроль за виконанням плану заходів та поінформувати до 5 березня 2019 р. Кабінет Міністрів України про результати роботи; подати до 10 грудня 2018 р. проект розпорядження Кабінету Міністрів України щодо затвердження плану основних заходів цивільного захисту на 2019 рік.		
<i>Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН</i>		
ЗАТВЕРДЖЕНО розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 981-р		
ПЛАН основних заходів цивільного захисту на 2018 рік		
Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання
Заходи щодо удосконалення єдиної державної системи цивільного захисту		
1. Забезпечення придбання засобів радіаційного та хімічного захисту для: персоналу радіаційних та хімічно небезпечних об'єктів у повному обсязі працівників підприємств, розташованих у зоні можливого радіаційного і хімічного забруднення непрацюючого населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення та зонах можливого радіаційного забруднення	підприємства, установи та організації (за згодою) —»— місцеві органи виконавчої влади	до 15 грудня —»—
2. Уточнення переліку суб'єктів господарювання, що продовжують свою діяльність в особливий період	центральні та місцеві органи виконавчої влади	—»—
3. Продовження оснащення закладів охорони здоров'я відповідного профілю функціонування, у структурі яких є відділення екстреної медичної допомоги, реанімаційні та хірургічні блоки, пологові відділення, палати інтенсивної терапії тощо, автономними джерелами електропостачання	МОЗ, місцеві органи виконавчої влади	—»—
4. Завершення створення функціональних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту	Мінагрополітики, МВС, МОЗ, Мінприроди, Держкомтелерадіо, Держатомрегулювання	до 25 грудня
5. Завершення створення територіальних формувань цивільного захисту	місцеві органи виконавчої влади	до 1 квітня
6. Організація та надання методичної допомоги в проведенні технічної інвентаризації фонду захисних споруд цивільного захисту: 1) таких центральних органів виконавчої влади: МОН Мінагрополітики Національної поліції 2) таких місцевих органів виконавчої влади: Житомирської облдержадміністрації Луганської облдержадміністрації Чернівецької облдержадміністрації Донецької облдержадміністрації Одеської облдержадміністрації Черкаської облдержадміністрації 3) таких господарських організацій: ДАК «Хліб України» ПАТ «Ощадбанк»	ДСНС, Мінрегіон, Фонд державного майна —»— березень квітень —»— травень червень серпень вересень —»—	березень квітень —»— травень червень серпень вересень
7. Надання методичної допомоги місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям щодо підготовки до осінньо-зимового періоду	Мінрегіон, ДСНС, Мінінфраструктури, Міненерговугілля, МОЗ, місцеві органи виконавчої влади	вересень — жовтень
8. Ведення загальнодержавного електронного обліку захисних споруд цивільного захисту, здійснення звірки результатів проведення технічної інвентаризації, електронного та документального обліку захисних споруд цивільного захисту з центральними та місцевими органами виконавчої влади, господарськими організаціями, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади та Кабінету Міністрів України	ДСНС, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади	до 25 грудня
9. Розвиток загальнодоступних інформаційних ресурсів, забезпечення надання та оприлюднення інформації про фонд захисних споруд цивільного захисту у засобах масової інформації, на офіційних веб-сайтах центральних та місцевих органів виконавчої влади	ДСНС, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади	грудень
10. Коригування планів цивільного захисту на особливий період у частині евакуації населення, матеріальних та культурних цінностей у разі виникнення збройних конфліктів	ДСНС (координація), інші центральні та місцеві органи виконавчої влади	до 1 грудня
11. Коригування планів реагування на радіаційні аварії на атомних електростанціях територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту щодо здійснення заходів із захисту населення	Запорізька, Миколаївська, Хмельницька, Рівненська, Дніпропетровська, Волинська облдержадміністрації, Міненерговугілля, ДСНС, Держатомрегулювання	до 10 грудня
Заходи щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та зменшення ризику їх виникнення		
12. Здійснення комплексу заходів щодо запобігання виникненню: 1) пожеж у лісах, на торфовищах та сільськогосподарських угіддях протягом пожежонебезпечного періоду	Держлісагентство, ДСНС, Національна поліція, Міноборони, Мінагрополітики, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади	квітень — жовтень
2) нещасних випадків з людьми на водних об'єктах	місцеві органи виконавчої влади, ДСНС, Національна поліція, інші центральні органи виконавчої влади	II квартал
13. Забезпечення та здійснення контролю за техногенною і пожежною безпекою арсеналів, баз (складів) озброєння, ракет, боєприпасів і компонентів ракетного палива, інших вибухопожежонебезпечних об'єктів Збройних Сил, уточнення та подання місцевим органам виконавчої влади, на території яких розташовані такі об'єкти, розрахунків зон можливого ураження внаслідок вибуху вибухонебезпечних предметів, які зберігаються на зазначених об'єктах	Міноборони, ДСНС, місцеві органи виконавчої влади	до 15 грудня
Заходи щодо підготовки та визначення стану готовності органів управління, сил та засобів єдиної державної системи цивільного захисту		
14. Організація та проведення командно-штабних навчань з органами управління та силами цивільного захисту територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту (з визначенням стану готовності до виконання завдань цивільного захисту у мирний час та в особливий період) у: Закарпатській області Дніпропетровській області Одеській області м. Києві	ДСНС, Міноборони, Національна поліція, МОЗ, Мінінфраструктури, МТОТ, Держлісагентство	березень липень вересень листопад
15. Проведення: 1) командно-штабного навчання з органами управління та силами цивільного захисту функціональної підсистеми запобігання і реагування на загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на морському і річковому транспорті в акваторії торговельних портів, організації пошуково-рятувальних робіт в акваторії Чорного та Азовського морів єдиної державної системи цивільного захисту 2) штабного тренування з органами управління цивільного захисту єдиної державної системи цивільного захисту щодо переведення єдиної державної системи цивільного захисту з режиму функціонування в мирний час на режим функціонування в особливий період	Мінінфраструктури, ДСНС, Одеська облдержадміністрація, державне підприємство «Адміністрація морських портів України» (за згодою) ДСНС, органи управління цивільного захисту функціональних та територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту (за рішенням керівника навчання)	вересень IV квартал

3) тренування з органами управління та силами цивільного захисту щодо дій у разі виникнення надзвичайної ситуації на арсеналах, базах зберігання (складах) озброєння Збройних Сил, атомних електростанціях та гідропоруках Дніпровського та Дністровського каскадів 4) спеціального навчання (тренування) формувань аварійно-рятувальної служби функціональної підсистеми охорони і захисту лісів щодо ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що виникла внаслідок лісової пожежі, на базі Полтавського обласного управління лісового та мисливського господарства 5) спеціального навчання (тренування) формувань аварійно-рятувальної служби функціональної підсистеми запобігання надзвичайним ситуаціям і ліквідації їх наслідків у підпорядкованих організаціях, на підвідомчих об'єктах і територіях щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на арсеналах, базах (складах) озброєння, ракет, боєприпасів і компонентів ракетного палива, інших вибухопожежонебезпечних об'єктах Збройних Сил	ДСНС, Міноборони, Міненерговугілля, Держатомрегулювання, Національна поліція, Національна гвардія, ПАТ «Укрзалізниця» (за згодою), місцеві органи виконавчої влади Держлісагентство, ДСНС, Полтавська облдержадміністрація, Національна поліція, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади Міноборони, ДСНС, місцеві органи виконавчої влади	за окремим графіком травень за окремим планом
Заходи щодо державного нагляду (контролю) у сфері техногенної і пожежної безпеки		
16. Організація та здійснення відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»: 1) державного нагляду (контролю) щодо виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту і діяльності аварійно-рятувальних служб, зокрема у таких областях: Полтавській Донецькій Тернопільській Львівській Закарпатській Хмельницькій Херсонській Черкаській Івано-Франківській	ДСНС 2) перевірки місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо стану готовності: до пропуску льодоходу, повені та паводків	березень квітень травень червень липень серпень вересень жовтень листопад
місць масового відпочинку населення на водних об'єктах		лютий — березень — червень
3) визначення стану готовності: державних, регіональних, комунальних, об'єктових аварійно-рятувальних служб і формувань, а також аварійно-рятувальних служб громадських організацій до дій за призначенням підприємств, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, комунальних та інших підприємств, установ та організацій, що мають у віданні ліси і сільськогосподарські угіддя, до їх протипожежного захисту в пожежонебезпечний період	ДСНС, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади	березень — травень
4) контролю за станом готовності систем централізованого оповіщення (загальнодержавної, спеціальної «Сигнал-Д» та територіальних) з доведенням до відома населення навчальної інформації у сфері цивільного захисту через засоби масової інформації	ДСНС, місцеві органи виконавчої влади, ПАТ «Укртелеком» (за згодою)	листопад
5) перевірок щодо організації пошуково-рятувального забезпечення польотів повітряних суден державної та цивільної авіації з тренуванням органів управління, сил і засобів системи авіаційного пошуку і рятування таких аеропортів (аеродромів): комунального підприємства «Міжнародний аеропорт «Чернівці» комунального підприємства Херсонської обласної ради «Херсонські авіалінії»	ДСНС, Державіаслужба	червень
17. Проведення комплексної перевірки стану організації роботи з цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки у: Мінмолодьспорті Мінкультури Мінінфраструктури Держекоінспекції ДФС	ДСНС	вересень
Заходи щодо підготовки керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів цивільного захисту, та населення до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій		
18. Організація та проведення: 1) зборів щодо організації та здійснення заходів цивільного захисту з керівниками підрозділів (працівниками) з питань цивільного захисту: місцевих органів виконавчої влади центральних органів виконавчої влади, інших органів державної влади 2) контролю та моніторингу якості підготовки з питань навчання діям у надзвичайних ситуаціях у навчальних закладах та навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту в таких областях: Полтавській	ДСНС, Миколаївська облдержадміністрація ДСНС ДСНС, МОН	жовтень листопад
Миколаївській		лютий — березень — червень
Чернігівській		жовтень — листопад
3) показового навчання з питань цивільного захисту (на базі одного з підприємств за рішенням облдержадміністрації) в таких областях: Львівській	ДСНС, Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька, Тернопільська облдержадміністрації	лютий — березень
Житомирській	ДСНС, Хмельницька, Волинська, Житомирська, Рівненська облдержадміністрації, Київська міська держадміністрація	березень — квітень
Сумській	ДСНС, Полтавська, Київська, Сумська, Черкаська, Чернігівська облдержадміністрації	квітень — травень
Херсонській	ДСНС, Одеська, Вінницька, Херсонська, Кіровоградська, Миколаївська облдержадміністрації	серпень — вересень
Донецькій	ДСНС, Запорізька, Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Харківська облдержадміністрації	жовтень — листопад
4) міжвідомчої наради з представниками системи авіаційного пошуку і рятування щодо підсумків роботи у 2018 році	ДСНС, Міноборони, МВС, Державіаслужба, Мінінфраструктури, Адміністрація Держприкордонслужби	до 25 грудня
5) у закладах загальної середньої, професійно-технічної та дошкільної освіти Дня цивільного захисту, Тижня знань з основ безпеки життєдіяльності, Тижня безпеки дитини	МОН, ДСНС, МОЗ, Мінмолодьспорт, МТОТ, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування (за згодою)	квітень — травень, жовтень — листопад
6) серед населення просвітницької роботи із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, пов'язаних з небезпечними інфекційними захворюваннями, масовими неінфекційними захворюваннями (отруєннями)	МОЗ, Держпродспоживслужба, МОН, ДСНС, місцеві органи виконавчої влади	до 15 грудня
7) заходів з популяризації культури безпеки життєдіяльності серед дітей і молоді шляхом проведення шкільних, районних (міських), обласних та всеукраїнських змагань, навчально-тренувальних зборів і організації навчальних таборів	МОН, Мінмолодьспорт, Держкомтелерадіо, ПАТ «НСТУ» (за згодою), ДСНС, місцеві органи виконавчої влади	—»—
8) громадських акцій «Запобігти. Врятувати. Допомогти» та «Герой-рятувальник року» 9) Всеукраїнського фестивалю дружин юних пожежних	ДСНС, МОН, Мінмолодьспорт, ПАТ «НСТУ» (за згодою), місцеві органи виконавчої влади ДСНС, МОН, Мінмолодьспорт, місцеві органи виконавчої влади	до 15 грудня
19. Створення циклу тематичних теле- та радіопередач, соціальної реклами з основ безпеки життєдіяльності з урахуванням рівня підготовки аудиторії, на яку розраховані такі програми	ДСНС, МОН, Мінмолодьспорт, МОЗ, ПАТ «НСТУ» (за згодою), місцеві органи виконавчої влади	квітень — вересень —»—

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

Додаток 3			
до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 28.12.2017 № 1520			
Структура тарифу на транспортування теплової енергії Товариства з обмеженою відповідальністю «Шосткинське підприємство «Харківенергоремонт»			
		Без ПДВ	
№ з/п	Найменування показників	Для потреб населення тис. грн на рік	грн/Гкал
1	2	3	4
1	Виробнича собівартість, у т. ч.:	6689,73	35,52
1.1	прямі матеріальні витрати, у т. ч.:	1317,89	7,00
1.1.1	витрати на електроенергію	461,42	2,45
1.1.2	транспортування теплової енергії тепловими мережами інших підприємств	0,00	0,00
1.1.3	вода для технологічних потреб та водовідведення	31,87	0,17
1.1.4	матеріали, запасні частини та інші матеріальні ресурси	824,60	4,38
1.2	прямі витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	3808,69	20,22
1.3	інші прямі витрати, у т. ч.:	1555,95	8,26
1.3.1	амортизаційні відрахування	732,95	3,89
1.3.2	інші прямі витрати	823,00	4,37
1.4	загальновиробничі витрати, у т. ч.:	7,20	0,04
1.4.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	7,15	0,04
1.4.2	інші витрати	0,05	0,00
2	Адміністративні витрати, у т. ч.:	98,64	0,52
2.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	86,47	0,46
2.2	інші витрати	12,17	0,06
3	Інші операційні витрати	0,00	0,00
4	Фінансові витрати	0,00	0,00
5	Повна собівартість	6788,37	36,04
6	Витрати на покриття втрат	0,00	0,00
7	Розрахунковий прибуток, у т. ч.:	0,00	0,00
7.1	податок на прибуток	0,00	0,00
7.2	резервний фонд (капітал) та дивіденди	0,00	0,00
7.3	на розвиток виробництва (виробничі інвестиції)	0,00	0,00
7.4	інше використання прибутку	0,00	0,00
8	Вартість транспортування теплової енергії за відповідним тарифом	6788,37	36,04
9	Тариф на транспортування теплової енергії, грн/Гкал		36,04
10	Корисний відпуск теплової енергії з мереж ліцензіата, Гкал, у т. ч.:	188332,41	
10.1	теплової енергії інших власників	0,00	
10.2	теплової енергії власним споживачам	188332,41	
11	Рівень рентабельності, %	0,00	0,00

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері теплопостачання С. Черних

Додаток 4			
до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 28.12.2017 № 1520			
Структура тарифу на постачання теплової енергії Товариства з обмеженою відповідальністю «Шосткинське підприємство «Харківенергоремонт»			
		Без ПДВ	
№ з/п	Найменування показників	Для потреб населення тис. грн на рік	грн/Гкал
1	2	3	4
1	Виробнича собівартість, у т. ч.:	393,20	2,09
1.1	прямі матеріальні витрати	0,10	0,00
1.2	прямі витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	390,00	2,07
1.3	інші прямі витрати, у т. ч.:	2,71	0,01
1.3.1	амортизаційні відрахування	1,24	0,01
1.3.2	інші прямі витрати	1,47	0,01
1.4	загальновиробничі витрати, у т. ч.:	0,39	0,00
1.4.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	0,39	0,00
1.4.2	інші витрати	0,00	0,00
2	Адміністративні витрати, у т. ч.:	5,34	0,03
2.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	4,68	0,02
2.2	інші витрати	0,66	0,00
3	Інші операційні витрати	0,00	0,00
4	Фінансові витрати	0,00	0,00
5	Повна собівартість	398,54	2,12
6	Витрати на покриття втрат	0,00	0,00
7	Розрахунковий прибуток, у т. ч.:	0,00	0,00
7.1	податок на прибуток	0,00	0,00
7.2	резервний фонд (капітал) та дивіденди	0,00	0,00
7.3	на розвиток виробництва (виробничі інвестиції)	0,00	0,00
7.4	інше використання прибутку	0,00	0,00
8	Вартість постачання теплової енергії за відповідним тарифом	398,54	2,12
9	Тариф на постачання теплової енергії, грн/Гкал		2,12
10	Обсяг реалізації теплової енергії власним споживачам, Гкал	188332,41	
11	Рівень рентабельності, %	0,00	0,00

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері теплопостачання С. Черних

Додаток 1			
до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 28.12.2017 № 1522			
Структура тарифу на теплову енергію Комунального комерційного підприємства Маріупольської міської ради «Маріупольтепломережа»			
		Без ПДВ	
№ з/п	Найменування показників	Для потреб населення тис. грн на рік	грн/Гкал
1	2	3	4
1	Виробнича собівартість, у т. ч.:	1153053,06	1064,24
1.1	прямі матеріальні витрати, у т. ч.:	1030244,47	950,89
1.1.1	витрати на паливо для виробництва теплової енергії котельнями	949641,61	876,49
1.1.2	витрати на електроенергію	72858,47	67,25
1.1.3	собівартість теплової енергії власних ТЕЦ, ТЕС, АЕС, КГУ, у т. ч.:	0,00	0,00
1.1.3.1	витрати на паливо у собівартості теплової енергії власних ТЕЦ, ТЕС, АЕС, КГУ	0,00	0,00
1.1.4	витрати на закупівню теплової енергії, у т. ч.:	0,00	0,00
1.1.4.1	витрати на паливо у витратах на закупівню теплової енергії	0,00	0,00
1.1.5	транспортування теплової енергії тепловими мережами інших підприємств	0,00	0,00
1.1.6	вода для технологічних потреб та водовідведення	6869,93	6,34
1.1.7	матеріали, запасні частини та інші матеріальні ресурси	874,47	0,81
1.2	прямі витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	99142,86	91,51
1.3	інші прямі витрати, у т. ч.:	16882,95	15,58
1.3.1	амортизаційні відрахування	5158,54	4,77
1.3.2	інші прямі витрати	11724,41	10,82
1.4	загальновиробничі витрати, у т. ч.:	6782,78	6,26
1.4.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	5889,06	5,44
1.4.2	інші витрати	893,72	0,83
2	Адміністративні витрати, у т. ч.:	10044,73	9,27
2.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	9064,36	8,37
2.2	інші витрати	980,37	0,91
3	Інші операційні витрати	0,00	0,00
4	Фінансові витрати	0,00	0,00
5	Повна собівартість	1163097,79	1073,51
6	Витрати на покриття втрат	0,00	0,00
7	Розрахунковий прибуток, у т. ч.:	0,00	0,00
7.1	податок на прибуток	0,00	0,00
7.2	резервний фонд (капітал) та дивіденди	0,00	0,00
7.3	на розвиток виробництва (виробничі інвестиції)	0,00	0,00
7.4	інше використання прибутку (прибуток у тарифах ТЕЦ, ТЕС, КГУ)	0,00	0,00
8	Вартість теплової енергії за відповідним тарифом	1163097,79	1073,51
9	Тариф на теплову енергію, грн/Гкал, у т. ч.:		1073,51
9.1	Паливна складова		876,49
9.2	Решта витрат, крім паливної складової		197,02
10	Паливна складова, %		81,65
11	Решта витрат, крім паливної складової, %		18,35
12	Обсяг реалізації теплової енергії власним споживачам, Гкал	1083459,40	
13	Рівень рентабельності, %	0,00	0,00

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері теплопостачання С. Черних

Додаток 2			
до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 28.12.2017 № 1522			
Структура тарифу на виробництво теплової енергії Комунального комерційного підприємства Маріупольської міської ради «Маріупольтепломережа»			
		Без ПДВ	
№ з/п	Найменування показників	Для потреб населення тис. грн на рік	грн/Гкал
1	2	3	4
1	Повна собівартість, у т. ч.:	1080731,16	997,48
1.1	прямі матеріальні витрати, у т. ч.:	1018091,55	939,67
1.1.1	витрати на паливо для виробництва теплової енергії котельнями	949641,61	876,49
1.1.2	витрати на електроенергію	60777,12	56,10
1.1.3	собівартість теплової енергії власних ТЕЦ, ТЕС, АЕС, КГУ, у т. ч.:	0,00	0,00
1.1.3.1	витрати на паливо у собівартості теплової енергії власних ТЕЦ, ТЕС, АЕС, КГУ	0,00	0,00
1.1.4	витрати на закупівню теплової енергії, у т. ч.:	0,00	0,00
1.1.4.1	витрати на паливо у витратах на закупівню теплової енергії	0,00	0,00
1.1.5	вода для технологічних потреб та водовідведення	6849,80	6,32
1.1.6	матеріали, запасні частини та інші матеріальні ресурси	823,02	0,76
1.2	прямі витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	50237,26	46,37
1.3	інші прямі витрати, у т. ч.:	6515,38	6,01
1.3.1	амортизаційні відрахування	2359,67	2,18
1.3.2	інші прямі витрати	4155,71	3,84
1.4	загальновиробничі витрати, у т. ч.:	5886,97	5,43
1.4.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	5111,28	4,72
1.4.2	інші витрати	775,69	0,72
2	Адміністративні витрати, у т. ч.:	8718,11	8,05
2.1	витрати на оплату праці з відрухуваннями на соціальні заходи	7867,22	7,26
2.2	інші витрати	850,89	0,79
3	Інші операційні витрати	0,00	0,00
4	Фінансові витрати	0,00	0,00
5	Повна собівартість	1089449,27	1005,53
6	Витрати на покриття втрат	0,00	0,00
7	Розрахунковий прибуток, у т. ч.:	0,00	0,00
7.1	податок на прибуток	0,00	0,00
7.2	резервний фонд (капітал) та дивіденди	0,00	0,00
7.3	на розвиток виробництва (виробничі інвестиції)	0,00	0,00
7.4	інше використання прибутку (прибуток у тарифах ТЕЦ, ТЕС, КГУ)	0,00	0,00
8	Вартість виробництва теплової енергії за відповідним тарифом	1089449,27	1005,53
9	Тариф на виробництво теплової енергії, грн/Гкал		1005,53
9.1	Паливна складова		876,49
9.2	Решта витрат, крім паливної складової		129,04
10	Паливна складова, %		87,17
11	Решта витрат, крім паливної складової, %		12,83
12	Обсяг реалізації теплової енергії власним споживачам, Гкал	1083459,40	
13	Рівень рентабельності, %	0,00	0,00

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері теплопостачання С. Черних

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Хай буде щаслива ваша родина!

ТРАДИЦІЇ. У ніч із 31 грудня на 1 січня Новий рік зустрічають у колі сім'ї, а наступного дня ходять у гості

Павло ЛАРІОНОВ
для «Урядового кур'єра»

Відійшов у минуле ще один рік нашого протистояння російській агресії. І кінця-краю їй не видно. Та на порозі велелюдних свят — Нового року і Різдва Христового — дивитимемося в майбутнє з надією, сподіватимемося на ліпше у власному житті й житті держави. Може, найближчим часом таки здійсняться щирі побажання з різдвяної колядки: Хай буде щаслива вся ваша родина — радуйся! Вся ваша родина і вся Україна — радуйся!

Рік прийдешній, сніг торішній, а краса — неземна

НАШ КАЛЕНДАР

- 1 січня — Новорічне свято
- 6 січня — Святвечір. Багата кутя
- 7 січня — Різдво Христове
- 13 січня — Щедрий вечір
- 14 січня — Святого Василя. Новий рік за старим стилем
- 15 січня — 25 років тому (1992) Президія Верховної Ради України ухвалила Державний гімн України
- 18 січня — Йорданський Святвечір. Голодна кутя
- 19 січня — Водохреще
- 20 січня — День Автономної Республіки Крим
- 21 січня — 40 років від дня трагічної смерті Олекси Гірника (1912—1978), українського дисидента, політв'язня
- 22 січня — День Соборності України
- 27 січня — Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
- 29 січня — День пам'яті Героїв Крут

Вечір з 13 на 14 січня називають Щедрим. Магічні прийоми цієї ночі багато в чому схожі із тими, які мали місце на Катерини та Андрія. На вулицях лунають щедрівки. Юнаки та дівчата збираються на вечорниці, святкують Маланки. А тоді — до застілля з варениками. Їх дівчата варять «із секретами»: начиняють кілька вареників медом, сажею, сіллю, просом. Подають полумисок із такими варениками хлопцям. Кому попадеться з медом — має право поцілувати будь-яку дівчину, а кому з іншою начинкою — повинен заспівати, виконати гопака або закукурікати (якщо дістанеться вареник із просом).

На Старий Новий рік, або Василя, із самого ранку ходять засівальники. Вітаючи господарів зі святом, вони примовляють: «На щастя, на здоров'я, на Новий рік роди, Боже, жито-пшеницю і всяку пашницю!» У прадавні часи січень іменували Василем. Святий Василь вважається покровителем свиней, тому на святковому столі має бути холодець та багато інших м'ясних страв.

На Йорданський Святвечір на стіл ставлять пісні страви з голодною кутею (заправленою тіль-

ки медом). Уранці слід випити натщесерце освяченої води. У посудину з цією водою кидають монети, а вранці 19 січня вся сім'я вмивається цією водою за старшинством — на здоров'я і багатство. Якщо на Йорданський Святвечір морозно, а небо зоряне — влітку буде гарний урожай на зернобобові культури, а вівчарі матимуть великий приплід овець.

Водохрещем завершуються Новорічні та Різдвяні свята. Освячення цього дня води і масові купання — обряд дохристиянський (дайбозький). Воду освячують в ополонках, вирубаних у вигляді хреста. У наш час купання у таких спеціально обладнаних місцях стало велелюдним. Свяченою водою окроплюють оселі, худобу, вулики.

Ще один обряд — церковний обхід парафіян з малюванням хрестиків на дверях. Символ хреста — оберіг обійстя та його мешканців від усіх негараздів.

За народними прикметами, якщо цього дня погода сонячна — літо буде посушливим; якщо навкруг сонця утвориться туманне коло — чекайте зам'яті; якщо день похмурий, з хурделицею — на врожайне літо.

На жаль, після Новорічних та Різдвяних свят у нашому календарі є й сумні дати. 20 січня — День Автономної Республіки Крим. Нехтуючи всі міжнародні права та закони, Росія підступно загарбала український півострів. Перетворюючи його на військову базу, окупанти цілеспрямовано здійснюють політику терору та насилля над українцями і татарами. Це підтверджено недавною резолюцією ООН, за яку проголосували 70 країн. Прогресивна світова спільнота ніколи не визнає окупації Криму, а міжнародний суд за злочинів агресора свого часу таки відбудеться.

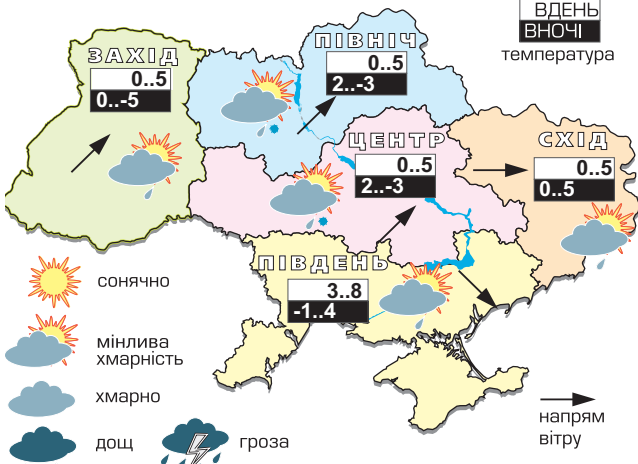
21 січня минає 40 років із дня трагічної смерті українського дисидента і політв'язня Олекси Гірника. Цього дня у 60-ту річницю проголошення Центральною Радою незалежності України він вчинив акт самоспалення біля могили Тараса Шевченка в Каневі на знак протесту проти русифікації України. У розкиданих на Чернечій горі листівках (приблизно 970) патріот закликав українців боронити свою незалежну державу і рідну мову від російського ярма.

29 січня минає 100 років (1918) бою під Крутами. Загин кївських студентів і гімназистів старших класів виступив на захист міста від більшовицької навали. Розуміло, що необстріляна молодь не могла стримати регулярної армії силою патріотизму. Більшовики жорстоко розправилися з юними оборонцями. Вічна їм пам'ять і слава!

Різні дати й факти, а зміст один: злочиння російської імперії проти українського народу. Вони тривають і в наш час. Та вірно: перемога не забариться.

З Новим роком! Миру, добробуту і щастя державі та кожній родині!

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 31 ГРУДНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+2 -3	0 +5	Черкаська	+2 -3	0 +5
Житомирська	0 -5	0 +5	Кіровоградська	+2 -3	0 +5
Чернігівська	+2 -3	0 +5	Полтавська	-1 +4	0 +5
Сумська	-2 +3	0 +5	Дніпропетровська	-1 +4	+1 +6
Закарпатська	0 -5	0 +5	Одеська	+2 -3	+3 +8
Рівненська	0 -5	0 +5	Миколаївська	-2 +3	+3 +8
Львівська	0 -5	+1 +6	Херсонська	0 +5	+3 +8
Івано-Франківська	0 -5	0 +5	Запорізька	0 +5	+2 +7
Волинська	0 -5	0 +5	Харківська	0 +5	0 +5
Хмельницька	0 -5	0 +5	Донецька	0 +5	0 +5
Чернівецька	0 -5	0 +5	Луганська	0 +5	0 +5
Тернопільська	0 -5	0 +5	Крим	+2 +7	+6 +11
Вінницька	0 -5	0 +5	Київ	-1 +1	+1 +3

Укргідрометцентр

Як Джима в різдвяних перегонах дебютувала

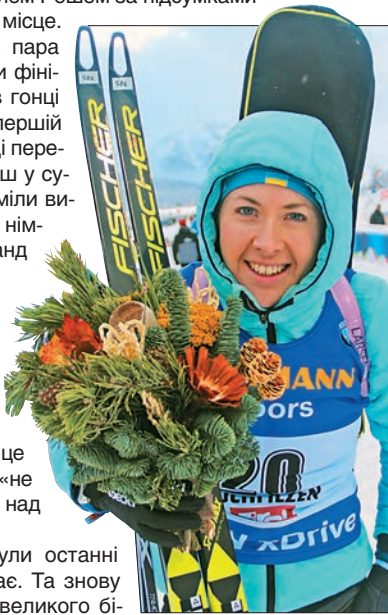
Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

БІАТЛОН. Незмінним атрибутом різдвяної паузи в біатлонному календарі є шоу на Veltins-Arena в німецькому Гельзенкірхені. Втім, зважаючи на наближення Білої Олімпіади, багато іменитих спортсменів не наважилися переривати свою підготовку заради участі в цікавому шоу.

Україну як одну з найсильніших біатлонних держав на перегонах представляла олімпійська чемпіонка Юлія Джима, яка в дуєт з бельгійцем Міхаелем Решем за підсумками двох стартів посіла п'яте місце. Єдина інтернаціональна пара із 10 штрафними колами фінішувала лише десятою в гонці з масовим стартом — першій частині шоу. А ось у гонці переслідування Джима та Реш у суперечці за 5-те місце зуміли випередити на 0,2 секунди німців Франциску Хільдебранд та Еріка Лессера.

Головний тренер жіночої збірної України Урош Велепец, коментуючи виступ своєї підопічної, зазначив, що Юля стріляла на 6—7 секунд швидше, ніж на етапах. І це радує. Лежачи взагалі «не мазала». А на стійці ще є надчим працювати.

Зазначимо, що це були останні перегони року, що минає. Та знову поринути в атмосферу великого біатлону вболівальники зможуть уже 4 січня — в Оберхофі стартує четвертий етап Кубка світу.

Наша Юля — серед лідерів світового рейтингу

Наступний номер «Урядового кур'єра» вийде 3 січня 2018 року